VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 125 — Vol. XLIII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Torstaina, lokak. 27 p. — Thursday, Oct. 27, 1960

9 henkilöä kuoli kaasuräjähdyksessä Windsorin kaupparakennuksessa

Vähintäin 80 henkilöä kuljetettiin sairaalaan Metropolitan-yhtiön kaupan raunioista

Windsor. — Yhdeksän henkilöä kuoli tiistai-iltana täällä keskikaupungilla sijaitsevan Metropolitan-yhtiön kaupassa tapahtuneen räjähdyksen johdosta. Pelastustyöläiset etsivät eilen vielä lisää ruumiita.

Yksi kuolonuhreista oli sylilapsi, toinen viiden vuoden ikäinen poika ja kolmas nainen, jonka ruumis oli katkennut keskeltä ja hautaantunut raunioihin.

Kaksikerroksinen kaupparakennus vaurioitui pahoin iltapäivällä tapahtuneessa räjähdyksessä. Kaupassa oli tapahtuman hetkellä noin 80 yhtiön työläistä ja noin 100 asiakasta.

Vähintäin 80 loukkaantunutta kuljetettiin Windsorin kolmeen sairaalaan ja lähellä sijaitsevaan Nuorten Miesten Kristillisen Yhdistyksen ta'oon, jossa oli järjestetty ensiavunanto.

Kaupan liikkeenhoitaja Joseph Halford sanoi sairaalassa tiistai-iltana, että kaupan kellariin oltiin juuri asentamassa uutta kaasulämmityslaitetta kun räjähdys tapahtui.

Kaupan pesäseinä luhistui.

Ihmisten ruumiita sinkoutui läpi kaupan etuikkunan Oullette Avenuelle lähellä Wyandotten katua keskikaupungilla.

Silminnäkijät kertovat, että räjähdyksen jyrinää seurasi hetken hiljaisuus, jonka jälkeen alkoi kuulua raunioihin salpautuneiden uhrien valituksia, jotka jatkuivat kaksi tuntia sillä aikaa kun pelastustyöläiset yrittivät saada heitä pois raunioista.

Punaisen Ristin taholta vedottiin Etelä-Ontarion kyliin ja kaupunkeihin pyynnöllä verivarastoista. Lukuisia Windsorin asukkaita vastasi radion välityksellä annettuun avunpyyntöön ja saapui lahjoittamaan verta verensiirtojen toimittamiseksi loukkaantuneille. Maakuntapoliisit tarjosivat apuaan veren kuljettamiseksi lähiseudun kaupungeista.

Rakennuksen peräseinä luhistui täyttäen osan kellarikerroksesta raunioilla ja estäen ulospääsyn. Kuusi takakujalla ollutta autoa ruhjoutui.

Rakennuksen takaosan katto luhistui maahan asti, mutta graniitilla päällystetty etuseinä jäi seisomaan.

Kaikkialla Oullette Avenuella oli kaupasta suuren näyteikkunan läpi sinkoutuneita tavaroita, leikkikaluja, mannekiinejä, vaatetavaraa, rautatavaraa. Kadulla oli runsaasti 60 jalkaa pitkästä näyteikkunasta pirstoutunutta lasia. Siellä täällä oli näkyvissä veriläikkiä.

Hämärän tullessa pelastustyöläiset asettivat paikalle valoja ja jatkoivat raunioiden kaivamista etsien lisää uhreja.

He käyttivät pääasiallisesti käsiään. Työhön osallistui noin 150 palokuntalaista, siviilipuolustajaa ja muita kansalaisia.

Metropolitan-yhtiön konttori, pesuhuoneet ja varastotila sijaitsi toisen kerroksen takaosassa, joka luhistui. Toisen kerroksen etuosassa sijaitsi kahden vakuutusyhtiön konttorit, jotka eivät kärsineet suurempia vaurioita. Kaupparakennuksen molemminpuolin sijaitsevat rakennukset eivät kärsineet myöskään vaurioita.

Pelastustyöläisten liikkuessa rakennuksen ensimmäisen kerroksen lattialla pelättiin myös sen luhistumista, joten siirrettiin osa kalustosta kadulle painon vähentämiseksi.

Räjähdys tapahtui pian kello 3 jälkeen iltapäivällä ja liikenne alueella keskeytyi myöhään iltaan asti.

Myös Detroitin palokuntalaisia lähetettiin auttamaan pelastustöissä. Räjähdyksen jälkeen syttyi rakennuksen peräosassa tulipalo, mutta pelokuntalaisten onnistui kuitenkin sammuttaa sen noin 15 minuuttia kestäneiden yrityksien jälkeen.

Kaasulaitoksen lisenssöimisestä ja kaasuräjähdyksien tutkimisesta vastuussa olevan Ontarion voimaresurssilautakunnan puheenjohtaja A. R. Crozier saapui paikalle yhdessä ylitarkastaja Herbert Jonesin kanssa tiistai-iltana.

Palokuntalaiset ja ambulanssit saapuivat paikalle muutamien hetkien kuluttua räjähdyksen tapahtumisen jälkeen.

Ambulanssimiehet ryhtyivät heti kuljettamaan rakennuksesta ulos saatuja loukkaantuneita. Poliisit vaativat myös yksityisiä autoilijoita kuljettamaan loukkaantuneita sairaaloihin.

Kaikki saatavissa olevat lääkärit ja sairaanhoitajat olivat myös paikalla pian onnettomuuden tapahtumisen jälkeen.

Londonissa komennettiin Royal Canadian-rykmentin toisen pataljoonan B-komppania valmiustilaan siltä varalta jos siviiliviranomaiset tarvitsevat apua onnettomuuden johdosta. Valmiusmääräys koskee

Kuuba syyttää Yhdysvaltoja hyökkäysvalmistelusta

YKn menettelytapakomitea suostunut Kuuban vaatimukseen asian esille ottamisesta YKssa, mutta ensiksi poliittisessa komiteassa

United Nations. — YKn menettelytapakomitea hyväksyi eilen äänin 12—3 viiden jäsenmaan pidättäytyessä, että YKssa keskusteltaisiin Kuuban syytöksistä jotta Yhdysvallat on valmistautunut Kuubaan suoritettavaan hyökkäykseen.

Päätös tehtiin sen jälkeen kun Kuuban ukoministeri Raul Roa syytti, että senaattori John Kennedy ja varapresidentti Richard Nixon ovat yrittäneet tehdä Kuubasta syntipukkia Yhdysvaltain presidentinvaaleissa.

Yhdysvallat luonnollisestikin kielsi syytöksen todenperäisyyden, mutta suostui kuitenkin siihen, että asiasta keskusteltaisiin, mutta vain poliittisessa komiteassa eikä yleiskokouksessa.

Samanaikaisesti Neuvostoliiton uutistoimisto Tass on myös syyttänyt, että Yhdysvallat on suunnitellut hyökkäystä Kuubaan ensi kuussa, sanoi Associated Press-uutistoimisto.

Tassin väitetään sanoneen, että hyökkäys on suunniteltu tapahtuvaksi samanaikaisesti Yhdysvaltain, Brasilian, Argentinan ja Uruguayn merivoimien harjoituksien kanssa. Tassin ilmoitetaan sanoneen lisäksi, että molemmat Yhdysvaltain presidentinehdokkaat yrittävät kiihoittaa vihaa Kuubaa vastaan. Kuubalaisvastaisen kampanjan kannattajain sanotaan olevan sitä mieltä, että Yhdysvaltain olisi ryhdyttävä joko välittömään hyökkäykseen itse tai välillisesti vastavallankumouksellisten joukkojen apua käyttäen.

Hondurasia ja Guatemalaa ilmoitetaan käytettävän Yhdysvaltain hyökkäysjoukkojen kokoontumispaikkoina.

Kuuban hallitus kansallistutti tiistaina 167 yhdysvaltalaista firmaa lisää, joiden varojen ilmoitetaan nousevan yhteisesti $200,000,000:iin. Kaikki yhdysvaltalaiset firmat Kuubassa tullaan kansallistuttamaan ilmoitti pääministeri Castro.

Tähän mennessä Kuuban hallitus on kansallistuttanut yhdysvaltalaisia firmoja siinä määrässä, että niiden varojen yhteinen summa nousee $1,000,000,000:iin.

Näiden joukossa on saarimaan pääasiallisimmat teollisuuslaitokset — sokeri ja tupakka — Yhdysvaltain pankit, öljynjalostuslaitokset, viime viikolla kansallistetut 382 firmaa ja lisäksi 1,500 yhdysvaltalaisten omistamaa maatilaa, jotka kansallistettiin heti maareformiliikkeen alkaessa.

Yhdysvaltalaisten omaisuuksien kansallistuttaminen tällä viikolla seurasi Yhdysvaltain päätöstä pidättäytyä myymästä Kuuballe vientitavaraa. Hallituksen äänenkannattaja El Mundo ilmoitti viimeisimmistä kansallistuttamisista kirjoituksessa, joka oli otsikoitu: "Kuuba vastaa Yhdysvalloille."

Valtataistelu Kongon laillisesti valitun pääministerin Patrice Lumumban (ylh.) ja toista kuukautta sitten vallan anastaneen eversti Joseph Mobutun (alla) välillä on viime päivien kuluessa kääntynyt paremminkin perustuslaillisen hallituksen eduksi, sillä YKn taholta on määrätty Mobutu kuljettamaan joukkonsa pois maan pääkaupungista, Leopoldvillesta. Lumumba on jo pitemmän aikaa asunut virallisessa pääministerin talossa YKn joukkojen vartioimana.

E.-afrikkalainen heimo kieltäytyi veronmaksusta

Lusikisiki, Etelä-Afrikka. — Noin 6,000 Pondo-heimon jäsentä päätti tällä viikolla, että protestina Etelä-Afrikan hallituksen rotusyrjintäpolitiikkaa vastaan he kieltäytyvät maksamasta hallitukselle veroa.

Heimo asuu Transkeissa, ensimmäisessä hallituksen järjestämässä täydellisesti eristetyssä yhdyskunnassa.

Pondo-heimon lähellä Bizanaa pitämässä kokouksessa päätettiin lähettää 22 heimojohtajaa käsittävä edustajisto Etelä-Afrikan neekeriasiain komissionerin puheille Bizanassa.

Kokous oli ehdottomasti sitä mieltä, ettei tulisi maksaa minkäänlaisia veroja ellei olisi olemassa myös edustusta hallinnossa.

Heimojohtajat valtuutettiin sanomaan komissionerille myös, että jos kokouksen päätöksen johdosta ryhdytään minkäänlaisiin vainotoimenpiteisiin itä-Pondomaan heimolaiset tulevat omaksumaan yhteistoiminnasta kieltäytymisen politiikan.

Terästyöläisten lakossa Lachinessa odotetaan nyt sovintoa

Montreal. — Quebeein työministeri Rene Hamel ilmoitti tiistai-iltana, että työnantajain ja United Steelworkers-union neuvottelijain kesken oltiin päästy sovintoon ehdotetusta työehtosopimuksesta, jonka hyväksyminen union jäsenistön taholta merkitsisi yhdeksän viikkoa kestäneen lakon päättymistä Dominion Bridge-yhtiön laitoksella Lachinessa.

Ehdotettu työehtosopimus esitetään union jäsenille union Lachinen haalilla tänä iltana.

Lakossa oli 1,350 työläistä yhtiön Lachinen laitoksella ja 4,000 työläistä yhtiön muilla laitoksilla kautta Canadan.

Mies tuomittavaksi väärennettyjen setelien hallussapidosta

Larderlakelainen Joseph Troscinski sanoi painaneensa väärennettyjä seteleitä vain pakon edessä

Haileybury. — Täällä havaittiin tiistaina oikeudessa, että 47 vuoden ikäinen larderlakelainen painaja John Joseph Troscinski oli syyllistynyt väärennettyjen setelien ja niiden painamisessa käytettävien välineiden hallussapitoon. Tuomion langettaminen siirrettiin marrask. 2 päivään.

Rikoksesta voidaan tuomita aina 14 vuoden vankeuteen. Troscinskin lainopillinen neuvonantaja P. J. Burns sanoi oikeudenkäynnissä asiakkaansa puolustukseksi, että hän oli suorittanut rikoksensa pakon a'aisuudessa peläten itsensä ja perheensä hengen menettämistä.

Kruunun syyttäjä George Black sanoi kuitenkin, että pakkoa ei voida pitää puolustuksena paitsi siinä tapauksessa, että hänet olisi pakoitettu suorittamaan painotyönsä ampuma-aseen piipun edessä. Mr. Black sanoi, että Troscinskn kanssarikolliset olivat kansainvälisen rahanväärentäjien liigan jäseniä.

Troscinskin poliiseille antaman lausunnon mukaan Beaconsfieldista Que. kotoisin oleva Paul de Chevrier ja Quebecin kaupungista kotoisin o'eva Fernand Thibault olivat saattaneet hänet väärennettyjen setelien painamisen tielle. Nämä miehet olivat saaneet Troscinskilta $10,000 väärennettyjä seteleitä ennenkuin Canadan kuninkaalliset ratsupoliisit suorittivat ratsian hänen painoonsa viime heinäkuun 24 päivänä.

Troscinski sanoi, että hän tapasi de Chevrierin ensin v. 1957 ja toisen kerran v. 1958, jolloin de Chevrier oli kehoittanut häntä saapumaan Montrealiin. V. 1959 Troscinski osti painokoneen ja sen jälkeen kun hänelle oli tehty uhkauksia hän ryhtyi kaiverrustöihin tänä vuonna.

Hän sanoi, että kaksi miestä oli saapunut hänen painoonsa ja uhanneet häntä ampuma-aseella ellei hän ryhtyisi yhteistoimintaan heidän kanssaan.

Canadan kuninkaallisen ratsupoliisin konstaapeli J. J. C. Newton sanoi, että Troscinski oli ensin kieltäytynyt puhumasta mitään väärennetyistä seteleistä peläten montrea'laisia gangstereita.

YAT pidättänyt kaksi Israelin kalastusalusta

Gaza, Egypti. —Yhdistyneen Arabitasavallan viranomaiset ilmoittivat tiistaina, että kaksi israelilaista kalastusalusta ja kahdeksan kalastajaa oli pidätetty Yhdistyneen Arabitasavallan aluevesillä.

BCn järjestynyt työväestö kannattaa 7 t. työpäivää

Vancouver. — Canadan ammattiyhdistysten keskusliiton (CLCn) maakunnallinen jaosto British Columbia Federation of Labor hyväksyi täällä tiistaina kokouksessaan päätöslauselman, jossa kehoitetaan jäsenunioita vaatimaan seitsentuntista työpäivää silloin kun tulee esiin kysymys uusista työehtosopimuksista. Askel on British Columbian järjestyneen työväestön ensimmäinen kampanjassa, josta ehkä voi kehittyä voimaperäinen kampanja työmahdollisuuksien järjestämiseksi useimmille nyt työttöminä oleville työläisille.

Päätöslauselmassa korostetaan, että ammattiyhdistysliike ei ole tähän mennessä ryhtynyt kyllin päättäviin toimenpiteisiin työttömyyden torjumiseksi aivan siitä syystä, että se ei ole ollut kyllin militanttinen. Samalla päätöslauselmassa kehoitetaan Canadian Labor Congressia panemaan suurempaa huomiota taisteluille seitsentuntisen työpäivän ja 35-tuntisen työviikon puolesta.

Ammattiyhdistyksien keskusliiton sessiossa kehoitettiin unioita vaatimaan työviikon ja -päivän lyhentämisvaatimuksessa huolimatta edelleenkin sellaisia palkkoja, jotka takaisivat jatkuvasti parantuvan elämän työläisille.

Eräs International Woodworkers of America-union virkailija sanoi, että tulisi harkita vaatimusta 35-tuntisen työviikon käytäntöön ottamisesta yhtenä vaatimuksena, jonka saavuttamiseksi työläiset voisivat vaikka mennä lakkoon. Hän valitti sitä, että eräät unionit eivät antaneet leipomotyöläisille kylliksi kannatusta silloin kun he esittivät samanlaisen vaatimuksen.

Eräs Pulp and Sulphite Workers-union edustaja sanoi, että kampanjan tulisi tähdätä paremminkin kuusituntisen työpäivän saavuttamiseksi, sillä seitsentuntinen työpäivä on vaikeampi soveltaa käytännössä sellaisessa teollisuudessa, jossa työt on jo kiinnitetty läpi vuorokauden.

Edustajakokoukseen osallistuneet edustajat olivat pahalla päällä myös sen johdosta, että Social Credit-puolueen ehdokkaat tuli uudelleen valituksi enemmistöllä lainlaatijakuntaan.

Presidentti Robert Smeal tuomitsi hallituksen toimenpiteen sen kieltäytyessä peimehaltijain union jäsenveroja sen jäsenillä toimittaakseen ne unioille. Hän kuvasi hallitusta järjestelmäksi, joka oli muodostettu alokasdiktaattoreista.

Puheessaan hallituksen suurpääoma'ta saamasta kannatuksesta mr. Smeal sanoi, että monissa muualla olevat ja monopolistit ole saaneet niin suuria vapauksia politiikkansa seuraamiseksi kuin British Columbiassa.

Avustuksen varassa elävien luku Ontariossa kohosi 32 prosentilla

Toronto. — Kahdentoista kuukauden kuluessa avustuksen varassa elävien ihmisten luku kohosi peräti 32.4 prosentilla Ontariossa.

Viimeisimmät Ontarion avustusviraston tilastot 40 keskinkertaisesta työttömyytä potevasta kunnasta osoittavat, että elokuussa niissä oli 45,379 köyhäinapua nauttivaa henkilöä verrattuna 34,264:ään viime vuoden elokuussa. Virkailijat arvioivat, että luku edustaa noin 75 prosenttia köyhäinapua nauttivista henkilöistä maakunnassa.

Apua jaettiin tämän vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden kuluessa $9,642,672 eli $778,712 enemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna kysymyksessäolevassa 40 kunnassa. Liittohallitus maksaa puolet näistä menoista, maakuntahallitus 30 prosentita ja kunnat 20 prosenttia.

Suurin avustuksen varaan joutuneiden lisääntyminen tapahtui Toronton Townshipissa, jossa kokonaista 200 prosenttia enemmän ihmisiä sai tätä apua. Tänä vuonna elokuussa jouduttiin siellä jakamaan tätä apua 213 henkilölle edellisen vuoden vastaavan kuukauden luvun ollessa 71.

Toronton kaupungissa oli elokuussa avustusta nauttimassa 17,984 henkilöä eli 35.4 pros. enemmän kuin elokuussa v. 1959.

Peterboroughssa oli lisäys samalla ajalla 110.4 pros., Ottawan laitakaupungissa, Eastviewssa, 103.5 pros. ja Brantfordissa 100 pros.

Vain kahdessa kysymyksessäolevista kunnista tapahtui laskua avustuksen jaossa. Ne ovat Stamford Township, jossa tapahtui 36.2 pros. ja Sturgeon Falls, jossa tapahtui 3.9 pros. lasku.

Työntuottavaisuuden lisäämiselläkö lisää työpaikkoja?

Ottawa. — Pääministeri Diefenbakerin järjestämästä työttömyysongelmaa käsittelevästä tällä viikolla pidetystä konferenssista, johon osallistui 21 työnantajain, unioiden ja valtion edustajaa, ei ole ilmeisestikään ollut muuta tulosta kuin se, että pääministeri on ehdottanut, jotta parlamentin hyväksymisellä olisi perustettava "tuotantoneuvosto", jonka tarkoituksena olisi kohottaa työn tuottavaisuutta.

Diefenbakerin ehdotuksen mukaan sellaiseen neuvostoon osallistuisi 25 edustajaa työnantaja- ja työväestön sekä hallituspiireistä, jonka tehtäväksi jäisi perustaa samanlaisia "tuottavaisuuskomiteoita" avain teollisuuksiin kautta maan. Britanniassa ilmoitetaan olevan toiminnassa samanlainen neuvosto, jonka alaisuuteen on perustettu 100 neuvonantokomiteaa.

Keskusneuvoston tehtäväksi jäisi yhteistoiminnan ylläpitäminen näiden komiteain kesken, raporttien julkaiseminen ja muun kirjallisuuden levittäminen tarkoituksella tehostaa työntuottavaisuutta, jotta teollisuuslaitokset voisivat tuottaa parempia tuotteita halvemmalla "kohdatakseen siten kilpailun."

Toisena pääministerin ehdotuksena työttömyysongelman ratkaisemiseksi oli se, että tulisi antaa tehdasalaitoksien omistajille mahdollisuus vähentää vuosittain suuremmassa määrässä omaisuuksiensa arvoa, saaden siten suurempia verohuojennuksia. Hän väitti sellaisen johtavan useimpien teollisuuslaitoksien rakentamiseen ja edistävän siten osaltaan työllisyyden lisäämistä.

— Shinkoobwe-kaivos Kongon Katangan maakunnassa on yksi suurimpia uraanin tuottajia maailmassa.

St. Lawrencen meritien kanavat pidetään auki marraskuun 30 päivään

Ottawa. — Täällä ilmoitettiin tällä viikolla, että St. Lawrencen meritien kanavat pidetään auki liikennettä varten marraskuun 30 päivään jos sääsuhteet sallivat.

Wellandin kanava pidetään auki joulukuun 15 päivään saakka ja Sault Ste Marien kanava joulukuun 12 päivään.

Tämän ilmoituksen antamisen yhteydessä meritiehallinto antoi seuraavan varoituksen:

"Merenkulkijoita varoitetaan erikoisestikin siitä että laivojen kulkua kanavien läpi ei tulla sallimaan mainittujen päivien jälkeen ja niinollen heidän velvollisuudekseen jää järjestää matkansa siten, että heidän laivansa pääsee kanavien läpi ennen mainittuja päiviä jos he haluavat välttyä Montrealin yläpuolella talvehtimiselta."

VIIME TIEDOT

Leopoldville. — Täällä ilmoitettiin tänään, että eversti Mobutu ja YKn Kongon joukkojen johtaja Intian Rajashwar Dayal neuvottelevat tänään.

Bonn. — Saksalaiset joukot (Länsi-Saksan) ylittivät Ranskan rajan eilen illalla, tällä kertaa tosin vain harjoitusmielessä. Entiset vihamiehet ovat saaneet nykyiseltä Ranskan hallitukselta luvan käyttää Ranskan aluetta harjoitustarkoituksiin. Etujoukossa oli noin 200 laskuvarjosotilasta.

Windsor. — Pelastustyöläiset jatkoivat eilen töitään Metropolitan-yhtiön kaupan raunioissa, joissa uskottiin vielä eilen illalla olleen vähintäin yhden miehen ja mahdollisesti kaksi. Yhdeksäs ruumis löydettiin eilen iltapäivällä. Rakennuksessa tapahtui kaasuräjähdys tiistaina.

Caracas, Veneuela. — Viisi henkilöä kuoli ja 20 loukkaantui eilen hallitusvastaisissa mielenosoituksissa. Seitsemän päivää kestäneissä levottomuuksisa seitsemän henkilöä on saanut surmansa ja 66 on loukkaantunut.

San Salvador, El Salvador. — Kuusimiehinen sotilas- ja siviilijuntta suoritti eilen verettömän vallankaappauksen pakoittaen presidentti Jose Maria Lemusin pakenemaan Guatemalaan. Juntta ilmoitti, että vapaat vaalit toimitetaan maassa v. 1962.

Belgialaisia upseereita jälleen Kongon armeijan johtopaikoissa

Leopoldville. — Täällä ilmoitetaan, että belgialaisia upseereita on jälleen ilmestynyt avoimesti Kongon armeijan johtoon tehden kaikkensa estääkseen aikaisemmin hyväksytyn YKn päätöksen toteutuminen, jonka päätöksen mukaisesti belgialaisten olisi lähdettävä Kongosta ja jätettävä järjestyksen pito YKn joukoille yhteistoiminnassa maan laillisesti valitun Patrice Lumumban hallituksen kanssa.

YKn taholta annettiin eilen määräys vallankaappauksen suorittaneelle eversti Joseph Mobutulle vaatien häntä kuljettamaan mellakoivat asejoukkonsa pois Kongon pääkaupungista.

Määräys tuli YKn Kongossa olevalta komentajalta intialaiselta Rajeshwar Dayalta sen jälkeen kun Mobutun asejoukot olivat kurittomasti ja useinkin humalaisina mellakoineet kaupungissa piesten, ryöväten ja terroisoiden siviilejä, myöhemmin, että Mobutu oli suostunut kuljettamaan joukkonsa pois Leopoldvillestä tänään ja lopettamaan siten kaupungin sotilaallisen miehityksen hänen komennuksessaan olevien joukkojen toimesta.

Belgialaisten upseerien ja heidän Kongon laittomasti nimitetyssä Mobutun hallituksessa olevat siviilit pitävät mielessään kahta päämäärää:

1. Estää kaikin mahdollisin keinoin pääministeri Lumumban uudelleen valtaanpääsyn.
2. Säilyttää belgialaisten pääoman edut Kongossa.

Kongon armeija, jota Rajeshwar Dayal nimittää "järjestystä vailla olevaksi roskajoukoksi", on itsessään pahoin jakautunut. YKn virkailijat täällä sanovat, että se pysyy osittaisesti koossa vain belgialaisten upseerien ja belgialaisten painostuksesta.

Viime viikolla eversti lähetti panssariautoja Leopoldvillen Mobutun avuksi, mutta suunnitelma estettiin vain YKn sekaantumisella asiaan.

Belgialaisia upseereita on ilmestynyt uudelleen niillä Kongon armeijan leireillä, joissa vähän yli kolme kuukautta sitten sotilaat kapinoivat belgialaisia upseereita vastaan.

YKn virkailijat sanovat, että belgialaisten joukkojen salavihkaista toimintaa johdetaan Belgian Brazzavillen lähetystöstä entisestä Ranskalaisesta Kongosta.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

YKn vuosipäivän johdosta

Viime maanantaina vietettiin YKn 15-vuotispäivää. Viisitoista vuotta sitten, lokakuun 24 päivänä astui voimaan YKn peruskirja, minkä perusteella sodan uuvuttama ihmiskunta odotti äärettömän paljon.

Tämän merkkipäivän erikoisuutta kuvannee sattuvasti eräs torontolainen suuri päivälehti, jonka toimituspastalla oli asiallinen kuvaus YKn merkityksestä ja suuresta tarpeesta maailman rauhan säilyttämisen hyväksi, mutta etusivulla kerrottiin Leopoldvillestä tulleessa uutistiedossa, että YKn pääsihteeri Hammarskjöldin myötätuntoa nauttineen "voimamies" Mobutun sotilaat riehuvat Kongossa "ryöstäen, tappaen, rosvoten ja siviiliväestöä terrorisoiden miltei anarkian vallitessa Kongossa" (APn uutistieto).

Tällaisten "rikkaruohojen" johdosta on kynnikoilla taipumusta suhtautua kielteisesti Yhdistyneisiin Kansakuntiin ja verrata sitä pahaenteisesti Kansainliittoon, joka osoittautui tehottomaksi aseeksi sotaa vastaan.

Tosiasia on kuitenkin tässä tarua kummempi. Ensinnäkin on syytä muistaa, että vaikka mr. Hammarskjöld ilmeisesti otaksuu, että hän on "itse" YK tai ainakin se napa, jonka ympäri koko maapallo pyörii, ja mitä ilman ei YK voi tulla toimeen, niin hänen virheensä ovat sittenkin ohimenevää laatua. Kongon surkea tilanne ennakoi hänen ohjelmansa perusteellista romahtamista. Valitettavaa vain on, että hänen virheistään saa Kongon kansa maksaa äärettömän kalliin hinnan.

YK on kuitenkin paljon suurempi kuin joku yksilösuuruus. Vaikka onkin totta, että YKn suhteen perustamisen yhteydessä ilmaistuja suuria toiveita ei olekaan kokonaan täytetty — kiitos siitä Yhdysvaltain imperialismin aloittamalle "kylmälle sodalle", niin tosiasia on sittenkin se, että YKlle lankeaa suuri kiitos siitä, ettei kolmas maailmansota ole päässyt puhkeamaan.

YK on ollut eräänlainen varaventtiili, missä on "puhumalla" selvitetty monta sellaista pulmakysymystä, mistä olisi ilman sitä voineet ruveta "aseet puhumaan". Tässä mielessä YK on ollut ja on edelleenkin erittäin tärkeä foorumi, missä eri valtojen edustajat voivat kohdata toisensa neuvotella keskenään, pitää henkilökohtaisia kosketuksia toisiinsa ja väitellä maailman yleisen mielipiteen puntarissa kiistanalaisista kysymyksistä. YKn merkitystä maailman rauhan vaalijana ei voida liioitella Suezin hyökkäyksen, Vietnamin kriisin ja monen muun samanlaisen tapahtuman yhteydessä.

* * *

Kuluneen 15 vuoden aikana on maailma muuttunut suuresti, ja vaikka YK:kin on osaltaan muuttunut, niin se ei ole valitettavasti kyllä voinut riittävästi kehittyä maailman mukana.

Viisitoista vuotta sitten liittyi YKn 51 jäsenmaata. Viisi suurvaltaa, Yhdysvallat, Britannia, Ranska, Kiina ja Neuvostoliitto saivat silloin YKssa yhteisen sopimuksen mukaan itselleen veto-oikeuden ja vakituisen paikan sen tärkeässä Turvallisuusneuvostossa.

Veto-oikeus tarkoittaa asiallisesti sitä, että YK ei ole mikään valtakuntien yläpuolella oleva "maailmanhallitus" eikä edes "maailman parlamentti", missä ratkaistaan asioita enemmistöpäätöksen perusteella. YKta ei ole koskaan suunniteltu tällaiseksi "maailmanhallitukseksi", vaan nimenomaan itsenäisten valtojen kansainväliseksi järjestöksi, minkä avulla ja kautta pyritään neuvotteluteitse ratkaisemaan kaikki kansainväliset kiistakysymykset.

YKn perustamisen jälkeen on kuitenkin käynyt niin, että Kiina on tullut estetyksi jäsenoikeuksiensa käyttämisestä YKssa ja Turvallisuusneuvostossa. Kiinan paikka on siellä Yhdysvaltain sätkyäijän Chiang Kai-shekin käytettävissä. Todellisuudessa on siis asia siten että Yhdysvalloilla on Turvallisuusneuvostossa 2 ääntä, muiden alkuperäisten suurvaltojen yhtä ääntä vastaan!

Sen lisäksi on muistettava, että YKssa on nyt miltei kaksi kertaa enemmän jäsenmaita kuin 15 vuotta sitten, vaikka Kiina onkin estetty jäsenoikeuksiensa käytöstä. Tämä tarkoittaa muun ohella sitä, että YKn jäsenyydessä on muitakin suurmaita kuin alkuperäiset "neljä suurta". 400-miljoonainen Intia ja voimakas Indonesia ovat yhtä hyvin suurmaita kuin esimerkiksi Ranska.

Mutta näiltä uusilta voimatekijöiltä on asiallisesti puhuen kielletty tasavertaiset oikeudet YKssa.

Kaiken tämän johdosta onkin syytä YKn vuosipäivän yhteydessä todeta, että YKsta on vastoin perustajainsa toivomusta kehittynyt länsivaltojen, ennenkaikkea Yhdysvaltain äänestyskoneisto, minkä avulla on yritetty komennella maailmaa Pentagonin piirustusten mukaisesti.

Nyt on ilmeisesti tultu kuitenkin siihen tilanteeseen, että YKn on palattava ennemmin tai myöhemmin alkuperäiselle roolilleen — siitä vaaditaan voimakkaasti muodostettavaksi uudelleen sellainen kansainvälinen foorumi, mikä vastaa nykyajan todellista maailmaa niin, että kolme suurta valtaryhmää — sosialistisen, puolueettomien ja imperialistisien maiden valtaryhmät — saavat siinä tasapuolisen asemain.

Jos ei tällaiseen maailmassa tapahtuneen kehityksen vastaavaan uudistukseen suostuta, silloin ei voi YK täyttää historian sille asettamia tehtäviä.

Miten voidaan kuvitella, että koko maailman asioita voidaan tyydyttävästi käsitellään sellaisessa kansainvälisessä elimessä, missä ei oteta huomioon ihmiskunnan enemmistön mielipitejä ja pymkimyksiä? Mitenkä voi YK tehtävänsä kunnollisesti täyttää jos sen jäsenyyden ulkopuolella pidetään 600-miljoonainen Kiina ja lapsipuolen asemassa 400-miljoonainen Intia — jotka yksinään muodostavat yli kolmanneksen koko ihmiskunnasta.

Miten voidaan odottaa myönteisiä tuloksia aseistariisumisen alalla, jos joku edellämainituista suurista valtaryhmistä yrittää teknillisellä äänestysvoimalla pakoittaa ihmiskunnan enemmistön oman tahtonsa alaisuuteen?

Kysymyksen avain onkin siinä, että YKta ei ole tarkoitettu mikskään "maailmanhallitukseksi" eikä edes "maailman parlamentiksi", vaan itsenäisten ja tasa-arvoisten maiden kansainväliseksi foorumiksi eli puhujalavaksi, missä järkeen vedoten yritetään puhumalla ratkaista kiistakysymyksiä niin, että aseet voitaisiin takoa auroiksi. Tämä vaatii ehdottomasti tasavertaisuuden tunnustamista valtojen välisissä suhteissa ja ehdotonta pidättymistä minkään toisen maan tai valtaryhmän sisäisiin asioihin sekaantumista. Se vaatii maailmassa tapahtuneen kehityksen johdosta vissejä uudistuksia ja parannuksia itse YKn rakenteessa, mutta samalla kertaa on syytä korostaa, että YK on nyt tärkeämpi kuin koskaan ennen.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Otto Niskanen, Sudburysta, täyttää t.k. 23 pnä 60 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Kysymyksiä ja vastauksia

Kysymys: Olen avannut työttömyysvakuutuksen viime joulukuun 4 pä (1959). Sen jälkeen olen ollut tuntitöissä kaikkiaan 13 viikkoa. Nautin työttömyysvakuutusta aina kun ei ollut työtä. Viimeisen viikon nautin työttömyysvakuutusta elokuun 12 pnä alkaneeseen viikkoon. Sen jälkeen olen kalastanut 16 viikkoa, joista kaikista olen saanut merkit. Olenko oikeutettu saamaan työttömyysvakuutusta heti kun hallitus sulkee kalastuksen, jos ei ole muuta asianmukaista työtä saatavana. Joulukuussa avatussa vakuutuksessani on rahaa jäljellä $216. — Kesällä kalastanut.

Vastaus: Meidän käsityksemme mukaan olette oikeutettu saamaan työttömyysvakuutusta.

BELGIAN JOUKKOJA EDELLEEN KONGOSSA

Moskova. — Saatujen tietojen mukaan belgialaisia joukkoja ei ole vieläkään lopullisesti vedetty Kongon alueelta. On myös käynyt selville, että "YKn joukkojen" päällystö teki sopimuksen Katangan maakunnan viranomaisten kanssa ns. "puolustusalueiden" jaosta tuossa maakunnassa. Tällainen sopimus merkitsee oleellisesti sitä, että on otettu uusi askel kohti Kongon laillista hallitusta vastaan toimivan Tchombeen klikin tunnustamista. Tämä osoittaa, että "YKn joukkojen" päällystö pyrkii siunaamaan Kongon alueen jakamisen kolonisaattorien etujen mukaisesti, sanotaan Neuvostoliiton YKn valtuuskunnan antamassa lausunnossa.

Samanaikaisesti on meneillään Kongossa olevien "YKn joukkojen" johdon alistaminen NATOn jäsenmaiden valvontaan. Saatujen tietojen mukaan "YKn joukkojen" 86sta esikuntaupseerista on 45 NATOn ja muiden hyökkäyshenkisten liittojen jäsenmaista. Jopa Ranskallakin, joka on Belgian liittolainen NATOn välityksellä ja myös afrikkalaisten siirtomaiden omistajana, on oma edustajansa esikunnassa. Lisäksi Kongossa on yli 500 NATOn, SEATOn ja CENTOn jäsenvaltioiden "sotilasteknillistä spesialistia".

Mutta asia ei rajoitu yksinomaan tähän. Viime aikojen useat tapahtumat osoittavat, että tilanne Kongon tasavallassa pahenee jatkuvasti. Tässä vaiheessa asiat on saatettu siihen pisteeseen, ettei Kongon tasavallan laillisella hallituksella ole minkäänlaisia mahdollisuuksia suorittaa tehtäviään ja että tämän hallituksen päämies, herra Lumumba, on faktillisesti suljettu kotiarestiin. Häneltä riistettiin mahdollisuus matkustaa YKn yleiskokoukseen, jossa hän voisi henkilökohtaisesti antaa selostuksen maassa vallitsevasta tilanteesta, vaikka "YKn joukkojen" päällystö ilman minkäänlaisia vaikeuksia voisi varmistaa hänen matkansa turvallisuuden New Yorkiin.

"YKn joukkojen" päällystö ja pääsihteeri henkilökohtaisesti ovat itse asiassa kieltäytyneet turvaamasta normaalin toiminnan edellytyksiä Kongon tasavallan korkeimmalle valtioelimelle — Kongon parlamentille. He ovat viitanneet kintaalla YKn 15. yleiskokouksessa useita kertoja esitetyille vaatimuksille siitä, että Kongon parlamentille on luotava tarvittavat toimintaedellytykset.

Tämän tilanteen selittää vain se, että "YKn joukkojen" päällystö ja pääsihteeri vastoin viimemainitun vakuutteluja pidättäytymisestä sekaantumaan Kongon sisäisiin asioihin, pyrkivät estämään Kongon parlamentin koollekutsumisen, selvästikin peläten, että parlamentti vahvistaa jälleen, kuten niin moneen kertaan aikaisemminkin, laillisen hallituksen valtuudet, mikä puolestaan paljastaisi täysin Mobutun ja muiden hänen kaltaistensa toiminnan seikkailuluonteen.

Tanska suunnittelee asejoukkojen antamista

Kööpenhamina. — Tanskan hallitus on pyytänyt armeijan johtoa valmistamaan suunnitelman pysyväisen tanskalaisen asejoukon saattamiseksi YKn palvelukseen, ilmoitti puolustusministeri Poul Hansen tällä viikolla.

Neljän maan julkilausuma L-Saksan a-aseistamisesta

New York. — Neuvostoliitto, Puola, Tshekkoslovakia ja Itä-Saksa ovat kehoittaneet kaikkia toisessa maailmansodassa liittoutuneiden puolella taistelleita maita yrittämään estää Länsi-Saksan varustaminen atomiaseilla. Mainitut neljä maata kehoittavat kaikkia si maailmansodassa Saksaa vastaan taistelleita valtioita käyttämään vaikutusvaltaansa rauhansopimuksen aikaansaamiseksi molempien Saksan valtioiden kanssa.

— Saksalaisten sotilaspiirien vaatimukset käyvät kerta kerralta hyvttömämmiksi ja itsepäisemmiksi, sanotaan neljän maan julkilausumassa, joka julkaistiin viikko sitten tiistaina YKssa.

— Johtavat länsisaksalaiset piirit harjoittavat politiikkaa, joka tuo selvästi mieleen kolmannen valtakunnan juuri ennen toisen maailmansodan puhkeamista, julkilausumassa sanotaan. Englanti, Ranska ja Yhdysvallat ovat puolestaan lietsoneet revanshiajatusta Länsi-Saksassa. Juuri Yhdysvaltain painostuksesta päätettiin joulukuussa 1957 varustaa NATOn joukot — ja samalla myös Länsi-Saksan joukot — uudenaikaisilla aseilla. Tällöin laskettiin Länsi-Saksan atomi- ja ohjusvarustelulle pohja.

Englantia, Ranskaa ja Yhdysvaltoja kehoitetaan neljän maan julkilausumassa varomaan kohtaloa, joka tuli niiden maiden osaksi jotka tukivat aikoinaan natsi-Saksan jälleenvarustelua.

Valamiehistö ei vielä päässyt yksimielisyyteen Finch-murhajutussa

Los Angeles. — Täällä toisessa oikeudenkäynnissä tri Bernard Finchia ja hänen rakastettuaan Carol Tregoffia vastaan oli valamiehistö viime tiistai-iltaan mennessä harkinnut syytettä kuusi päivää pääsemättä siihen mennessä yksimielisyyteen asiassa. Heitä syytetään tri Finchin vaimon, Barbaran murhasta heinäkuun 18 pnä 1959.

Toinen oikeudenkäynti määrättiin pidettäväksi sen jälkeen kun valamiehistö ei ollut päässyt yksimielisyyteen ensimmäisessä oikeudenkäynnissä.

Diefenbakerin verojakoehdotuksesta ei mitään hyötyä

Ottawa. — Pääministeri Diefenbaker ehdotti eilen Canadan 10 maakunnan pääministereille heidän ollessa täällä neuvottelemassa liittohallituksen kanssa tulo- ja perintöverojen jaosta, että maakuntien tulisi itse periä osuutensa veroista sen sijaan, että liittohallitus antaisi niille nykyisen tulo- ja perintöveron jakojärjestelmän puitteissa 14 prosenttia perimistään yksilötuloveroista, 9 prosenttia yhtiötuloveroista ja 50 prosenttia perintöveroista.

Diefenbaker lupasi, että liittohallitus tulisi vähentämään näistä lähteistä perimiään veroja vastaavissa määrissä antaen maakuntahallituksille tilaisuuden periä vastaavan määrän veroa maakuntiensa asukkailta tavaran hintaan sisällytetyn myytiveron muodossa. Tätä tarkoitusta varten olisi kuitenkin tehtävä muutoksia maan perustuslakiin, jota sellaisenaan ei voida muuttaa ilman Britannian parlamentin hyväksymistä ellei kaikki maakunnat suostu muutokseen.

Kolmipäiväinen konferenssi jatkuu tänään, jolloin maakuntien pääministerien odotetaan antavan vastauksensa liittohallituksen pääministerin ehdotukseen, joka ei mitenkään lisäisi yleisiä tuloja, vaan merkitsisi yksinkertaisesti sitä, että liittohallitus pääsisi osalta näiden verojen perimisestä ja se tehtävä sälytettäisiin maakuntahallituksien harteille.

Diefenbaker lupasi samalla, että liittohallitus tulisi jatkamaan niiden vuotuisten noin $220,000,000 suuruisten "tasauttamismaksujen" maksamista niille maakuntahallituksille, jotka väestököyhyytensä takia ovat huonommassa asemassa verojen perimisessä kuin esimerkiksi Ontario ja Quebec.

Perustuslain mukaan maakunnat ovat oikeutettuja perimään kaikki tulo- ja perintöverot, mutta miltei kaikki maakunnat ovat aikaisemmin suostuneet siihen, että niiden perimisoikeus annettiin liittohallitukselle sillä edellytyksellä, että liittohallitus palauttaa niistä maakunnille mainitut prosenttimäärät.

Kaikki maakunnat ovat "tulonälässään" vaatineet, että liittohallituksen on annettava maakuntahallituksille suuremman osuuden kansalta perityistä veroista.

Bonnista valittelu Neuvostoliitolle

Bonn. — Länsi-Saksan hallituksen toimesta on esitetty Neuvostoliitolle virallinen valittelu siitä diplomaattisesta "selkkauksesta" minkä keskipisteenä oli Neuvostoliiton lähettiläs Smirnov.

Kun Länsi-Saksan talousasiain ministeri Erhard puhui joutavia Euroopan kansandemokraattisista maista "Afrikan viikon" avajaisjuhlassa, niin paikalla ollut lähettiläs Smirnov esitti asiasta vastalauseensa heti. Tämän johdosta kokouksen järjestäjät kehoittivat järjestäjiä johtamaan lähettilään pois kokoushuoneesta.

Tämän diplomaattisen selkkauksen johdosta esitti Länsi-Saksan hallitus virallisen valittelunsa ja toivomuksen, ettei se johtaisi suhteiden huononemiseen k.o. maiden välillä. Täällä otaksutaan, että valittelu esitettiin itse kansleri Adenauerin määräyksestä.

Eräiset oikeistolehdet ovat arvostelleet Adenauerin hallitusta tämän valittelun esittämisen johdosta.

Paljon on "huligaaneja"

Salisbury, Etelä-Rhodesia. — Viikonvaihteen aikana pidätettiin Bulawayo, Salisbury, Quebec ja Gwelo nimisissä afrikkalaiskauppaloissa 500 afrikkalaista ja 2 valkoihoista vastikään hyväksytyn irtolaislain perusteella, jonka mukaan voidaan pidättää "vetelehtijät, tyhjäntoimittajat ja huligaanit".

Poliisit pidättivät summassa kaikki afrikkalaiset jotka eivät voineet esittää todistusta siitä, että heillä on työpaikka.

Sanomalehtikirjeenvaihtajia ei päästetty niille pidätysleireille mihin näitä maan alkuasukkaita kerättiin eivätkä kirjeenvaihtajat saaneet ottaa mitään valokuvia näistä pidätysleireistä.

Toimen Naisten päivälliset marraskuun 13 pnä

Toronto. — Toimen naisten järjestämät laatikkopäivälliset ovat marraskuun 13 pnä eikä 6 pnä, kuten aikaisemmin oli päätös. Toivottavasti yleisö ottaa tämän huomioon ja saapuu suurella joukolla nauttimaan taas niistä herkuista, joita emännät valmistavat. Siellä varmaankin tulee olemaan yhdeksää-kymmentäyhdeksää sorttia. Onhan niin mukava vaihteeksi nauttia toistenkin laittamaa ruokaa sillä kyllä sitä kotona saa syödä.

Koska meillä vielä on tällainen paikka missä saamme kokoontua ja tavata ystäviämme, niin näin samalla saamme tuloja meidän toimintapaikkamme ylläpitoa varten. Toivottavasti nuoretkin vaimot ottavat myös tämän huomioon ja jättävät päivällisen laittamatta mainittuna päivänä ja saapuvat perheineen haalille päivällisille. Siis tervetuloa! — T. N.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Don haalilla on kiirettä ja vilskettä, josta pitää ilmoittaa muillekin.

Ensiksi tulee kaiketi **kabarettitanssit** mihin tulee soittajatkin vallan Amerikasta saakka. Tämä kabarettitilaisuus on Don haalilla ***perjantaina, marraskuun 4 päivänä.*** Siellä on paljon hyvää syötävää ja juotavaa. Ovilippu on vain $1 25 kappale. Ostakaa lippunne etukäteen, jos niitä teille kaupataan, tai soittakaa asiasta Don haalille.

Seuraavaksi on järjestyksessä **"Toimen naisten" järjestämä laatikkopäivällinen.** Tällaiset päivällistilaisuudet ovat onnistuneet aina hyvin ja niin toivotaan nytkin hyvää yleisömenestystä. "Toimen naiset" takaavat, että ruoka ei tule loppumaan kesken. Tämä päivällistilaisuus on Don haalilla marraskuun 13 pnä alkaen **kello 12.30.** Laatikoita otetaan myös kiitollisuudella vastaan.

Seuraava järjestyksessä on **"Toimen naisten" järjestämä suuren suuri bingotilaisuus.** Lahjoituksia tätä tilaisuutta varten otetaan kiitollisuudella vastaan ja lahjoituksia on jo saatukin. Tilaisuus on Don haalilla joulukuun 4 pnä alkaen kello 4 ip.

Sitten tulee **Finlandia kuoron konsertti.** Harjoitusten alla on kolme aivan uutta laulua joita ei ole ennen kuultu ja kuorolaiset uskovat saavansa neljännenkin uuden laulun valmiiksi. Kuoron konsertti on Don haalilla joulukuun 11 pnä kello 4 iltapäivällä. Siellä tulee olemaan paljon hyvää ohjelmaa, m.m. meidän vastaperustettu soittokuntamme avustaa tätä konserttia. Pitäkää siis mielessä nämä tilaisuudet. — O.

Ravintola tulee olemaan hyvä sillä ovathan suomalaiset naiset kuuluja hyvien ja maukkaiden ruokain valmistamisen taidosta. Tätä on taas kaunista nähdä pitkässä pöydässä ja mieluista maistaa monia lajeja mitä parhainta ruokaa. Tilaisuus alkaa kello 12.30 päivällä.

Valistuskomitean kokous pidetään tiistaina, marraskuun 1 pnä, kello 8 illalla Don-haalilla. Kaikkien jäsenten läsnäolo toivottu.

Steatharinelaiset ovat lupailleet tulla näyttelemään "Lainatun rouvan" marraskuun 27 pnä. Parhain kannatus heille ja kyllä me muistamme sen, että heidän esityksensä ovat olleet mainioita. — N.

'Muhoksen Mimmi' esitettiin hyvin Don-haalilla

Toronto. — Lumihiutaleita meillä jo ilmoissa huiski, maahan kun joutui, niin vetenä luisti.

"Muhoksen Mimmi" veti runsaan ja pirteän kannattajajoukon puoleensa. Se palkitsi näyttelijät jatkuvilla suosionosoituksilla ja erikoisesti lopussa palkitsi kappaleen ohjaajan Helga Grönqvistin. Mr. ja mrs. Niskaset saivat tunnustuksen korkeatasoisesta teknillisestä avustamisesta, erikoisesti valotuksesta ja tanssin ohjauksesta.

Niin taas kuulut Don-haalin näyttelijät kunnostautuivat hyvin. Ajattelin kuinka kulkevat romaanit voivat puhua paikallismurretta.

Nyt on railakkaat kabarettitanssit tulossa, jonka jo ovilippujen menekki osoittaa. Newyorkäilaisen Laurénin kuuluisa yhtye takaa, että silloin on hyvä tanssia ja hyvä olla kuulijanakin. Sisäänpääsykin on vain $1.25. Kyllähän silloin sopii kaikille tulla.

Laatikkopäivälliset on järjestetty marraskuun 13 pksi Don haalille.

KUULUMISIA ST. CATHARINESISTA

St. Catharines. — Amerikan presidentinvaalit likenee ja vaalikamppailu kuumenee. Pääkysymyksenä kahden puolueen kesken on ollut kumpi voisi parhaiten nujertaa Kuuban nykyisen hallituksen. Siinä on ollut puntti ja pykälä sekä vieläpä kauhistuksen paikka kun tälle pallonpuoliskolle on kiteytymässä Kuubassa "kommunistinen" hallitusmuoto.

Välillä on kuitenkin keretty lyödä sukaista Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevia molempien presidenttiehdokkaiden taholta koska Neuvostoliiton pääministeri meinaa astua Yhdysvaltain varpaille kaikenlaisilla pommipannaan julistuksilla. Paha mies Hrushtshev on heidän mielestään kun ei anna Setä Sämin lentää atomipommi kainalossa ympäri maapalloa ja uhata tappaa kaikki, jotka uskaltavat asettua Yhdysvaltain rahamahdin suunnitelmia vastaan tarkoituksella orjuuttaa kaikki kansat riistääkseen niitä.

En ole kuitenkaan kuullut heidän kiihkeissä vaalisaarnoissaan mainittavan mitä uusi presidentti tulisi tekemään 5 miljoonan oman maansa työttömän hyväksi, jotka Setä Sämin vaipan ympärillä kiertelevät almuja anoen nälissään ja viluissaan. Kun katselee ja kuuntelee amerikkalaista TV-ohjelmaa niin ei ole väliä kumpi ehdokkaista puhuu niin riemuisia hurraahuutoja ja kättentaputuksia esitetään kummallekin samassa kaupungissa saman yleisön taholta. Näin rajan takana tuntuu siltä, että yleisö tuumii, että "molempi-parempi" koska ei ole kolmatta, joka katsoisi työläisten etuja.

V.- ja u.-seura Star järjesti saunapaartit U. Harjun paikalle. Ilma sattui olemaan sateen tuhruista, vaan siitäkin huolimatta yleisöä oli kohtalaisesti ja tulojakaan ei ole moitittu. Mainitsen näistä saunapaarteista siksi, että eiköhän ne olleet ensimmäiset laatuaan täällä Canadassa ja sellaisia paarteja voisi kokeilla muuallakin missä sellaiseen on tilaisuus ja täälläkin vielä toiste. Löylyä ei puuttunut vaikka kyllähän Uuno siitä varmaankin oli huolen pitänyt.

Suomesta vierailumatkalta ovat kotiutuneet Hilda Karlson ja Esteri Väisänen. He viettivät kesänsä siellä sukulaistensa ja tuttaviensa parissa. Esteri tuumaili, että hyvänä pidettiin, mutta Canada jo tuntuu kodikkaammalta sillä elämän rytmi on täällä voimakkaampi. Hilda kertoi, että Suomessa on paljon työtä miehille sillä Venäjälle on tilattu paljon kaikenlaista tavaraa ja rakennustyöt ovat kovassa käynnissä. Niillä paikkakunnilla missä hän kävi, olipa oikein miesten puute. Hän kertoi olleensa niiden joukossa, jotka olivat Neuvostoliiton pääministeriä vastassa kun hän saapui presidentti Kekkosen syntymäpäiväjuhliin. Hilda sanoi, että pääministeri Hrushtshev on lyhylänta, tanakka ja muuten komea mies sekä että hän oli niin lähellä pääministeriä, että olisi melkein voinut kädestä tervehtiä.

Kaupungin lähellä asuvat kansalaisemme mr. ja mrs. Teudor Repo lähtivät vierailumatkalle sukulaistensa luokse Beaver Lakelle kun saivat hedelmät ja viinirypäleet korjuuseen.

Israelilainen merimies Eli Pingo, kotoisin Haifasta, loukkaantui ollessaan työssä canadalaisessa laivassa kun putosi rappuja alas. Hänet kuljetettiin täkäläiseen sairaalaan.

Varas murtautui St. Christophersin kouluun lasista viime lauantaina. Rikkoontuneet lasin sirpaleet pinkosivat kaapin päälle ja niissä oli veriset sormenjäljet. Saaliina hän sai noin kymmenen dollarin vaiheille.

Kuolema kohtasi 74-vuotiaan Cornell Robinsonin matkalla kotiinsa. Hän sai sydänhalvauksen samalla kadulla, jonka varella hän asui. Hän kuoli auton ohjauspyörään ja auto pysähtyi 61 Queenston St. huoneen seinään pysähtyen siihen.

Talven merkkejä oli kun kylmä, voimakas tuuli puhalsi ja lumihiutaleitakin lenteli joskin maahan päästyä ne sulivat. Ilmatieteilijät ovat ehtineet lohduttamaan tiedoittamalla lämpimämmästä säästä senjälkeen kun tämä on kirjoitettu.

Lokakuun viimeinen päivä lähenee ja sinä iltana taas lapset hämärtyessä lähtevät liikkeelle keräten makeisia, joka sinänsä on heille lystiä, mutta isommat pojat ja miksei tytötkin voivat joskus tehdä pahuutta, niin että aiheuttavat autoille ja asunnoille vahinkoja ja vieläpä sytyttävät vaarallisia tulipaloja. Se ei ole hauskuutta vaan ilkimielistä pahantekoa, josta saa rangaistuksen. Koulujen hallintojen puolesta yritetään järjestää huvitilaisuuksia, että nuoriso pysyisi pois vahingollisesta pahanteosta. Riemuitkaa lapset, mutta ilkeämielisyys ja pahanteko pois. — O. L.

Laatikkopäivällinen marraskuun 6 pnä St. Catharinesissa

St. Catharines, Ont. — V.- ja u.-seura Starin päivälliset on siirretty kuudenteen päivään marraskuuta, alkaen ne silloin puolenpäivän aikaan. Kuten ennenkin, siellä on tarjolla monipuolisia laatikkoruokia maukkaan jälkiruoan kera. Toivomme kaikkia laatikkojen valmistajia ja ruokamiehiä ottamaan huomioon tämän muutoksen.

Onnistuneet "saunajuhlat" pidettiin 15 pnä Harjujen hedelmäfarmilla. Yleisön osanottajamäärä olisi kyllä saanut olla suurempi. Ilokseni huomasin, että yleisö oli kovin innostunutta seurapeleihin ja se nosti juhlatulot odotettua suuremmaksi. Kiitos yleisölle kannatuksesta sekä Mimmille ja Uunolle paikan luovuttamisesta ja muistakin antimista. Kiitos myös bingovoittojen lahjoittamisesta ja yleensä kaikesta avusta.

Halla ei ole vielä vienyt meiltä kukkia, vaikka syksy onkin tulossa. Syysterveisin — Hilda.

SITÄ JA TÄTÄ

ASIALLINEN KYSYMYS

Laila vaati tiukalla äänellä:

— Äiti, minä haluan uuden nuken!

— Mutta, lapsikulta, sinulla on niin hyvä nukke. Se ei ole vielä lainkaan kulunut. Ei silloin hankita uuta.

— Mutta äiti, enhän minäkään ole yhtään kulunut ja kuitenkin sinä olet hankkinut uuden lapsen.

TEHOKAS VAROITUS

Eräs amerikkalainen farmari metsästyskauden alussa asetti maalleen tauluja, joissa sanottiin: "Metsästys kielletty. Eloonjääneet rannaan syytteeseen."

PÄIVÄN PAKINA

Liian vähän -- ja huonoja lehtiä

Juttelimme päivänä muutamana erään kansalaisemme kanssa maailman asioista yleensä. Siinä yhteydessä kaverini esitti mielestämme suoraan naulan kantaan osuneen suorasukaisen huomautuksen.

"Porvarillisen maailmankatsomuksen omaavan sanomalehdistön uutispalvelu tulee yhä tendenssimäisemmäksi", sanoi hän tarkoittaen sitä, että valtalehdistön uutiset saavat tällä mantereella nykyään erittäin räikeän poliittisen tai "puolueellisen" värityksen.

Asia on todella niin. Mainittakoon vain, että esimerkiksi Kiinasta ei valtalehdissä puhuta muuten kuin "kommunisti-Kiinasta" ja siihen liitetään tavallisesti jotakin uloskuluneita kliseitä tai voimallisia kirosanoja.

Sama pätee sadoissa muissa samantapaisissa kysymyksissä.

Ja joka kerta kun porvarillisen maailmankatsomuksen omaava lehti tai joku muu "asiantuntija" puhuu kapitalistisen järjestelmän kiertämättömästä seuralaisesta työttömyydestä, siihen vedetään jostakin käsittämättömästä syystä työläisten "liian korkeat" palkat tai jotakin muuta sellaista hölynpölyä, minkä tarkoituksena on antaa muuten asialliselle uutiselle vissi työväenvastainen sävy — porvarisetien ja -tätien tai paremminkin heidän järjestelmänsä hyväksi.

Tämä tendenssimäisyys — mikä on asiallisesti vain sievempi nimi hyvin rumalle menettelytavalle, on tullut jo niin räikeäksi ja laajakantoiseksi, että rehellisimmät porvaritkin tuntevat sen johdosta pahoinvointia.

Yksi tällainen omantunnon vaivoja tunteva suurporho on Cyrus Eaton, joka CPn uutistiedon mukaan selitti viime perjantaina Ottawassa, että "amerikkalainen sanomalehdistö vaarantaa maailman rauhaa halpamaisella (unworthy) taktiikalla. CPn tiedonannossa sanottiin:

"Journalismi on laskenut Yhdysvalloissa suhteellisen alhaiselle tasolle ulkomaisten asiain käsittelyssä' sanoi mr. Eaton, Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevin läheinen tuttava . . . .

"Sanomalehdistön, yleisön ja poliitikkojen sokea ja perusteeton pelko ja viha on johtanut sosialististen maiden kohdalla tapahtumain ja olosuhteiden riittämättömään tiedoittamiseen ja toimituskirjoitusten puolueellisuuteen."

"Tärkeissä ulkomaatapahtumissa 'me olemme miltei täydellisesti tietojemme suhteen sanomalehdistön armoilla.' Tämän vuoksi sillä on erikoisvelvollisuus ulkomaisten tapahtumain tosiperäisestä tiedoittamisesta ja tulkinnasta.

"Samalla kun mr. Eaton antoi tässä suhteessa amerikkalaislehdistölle mustan silmän, hän selitti, että 'Canadan lehdistö . . . suorittaa yleispiirtein puhuen, tehtävänsä kunniallisesti . . .' "

Jos amerikkalainen lehdistö on todella näin paljon Canadan valtalehdistöä kehnompi, niin silloin täytyy ikävällä tunnustaa, että sikäläisen porvarilehdistön moraalista ja vastuuntunnosta ei voida puhua enää mitään.

Yksi lisäsyy siihen, miksi nykyään tarvitaan työväenlehtiä kipeämmin kuin milloinkaan ennen!

Mutta asiassa on vielä toinenkin puoli.

Pöydällämme on YKn alaisen UNESCOn äskettäinen raportti missä vedetään yleismaailmallisen tutkimuksen perusteella sellainen johtopäätös, että maa, jossa 100 asukasta kohden ei ilmesty kymmentä kappaletta päivittäistä sanomalehteä ja jossa samaa asukasmäärää kohden ei ole viittä radiovastaanotinta eikä kahta elokuvateatteria, on puutteellisesti varustettu tiedotusvälineiden ollessa kysymyksessä.

Tältä pohjalta tarkastellen, selittää UNESCO, on Afrikassa, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa yhteensä yli 100 valtiota tai hallintoaluetta, jotka eivät täytä vaatimuksia. Näin ollen noin 1,500 miljoonalla ihmisellä — lähes 60 prosentilla maapallon koko väestöllä — ei ole riittäviä mahdollisuuksia saada uutisia ja tietoja . . . .

Ja mikäli tällaisia mahdollisuuksia on, kuten esimerkiksi Yhdysvalloissa ja täällä Canadassa, ihmiset saavat Suuren Rahan kontrollissa olevien lehtien, julkaisujen, radioiden, näköradioiden, elokuvien ja muiden laitosten välityksellä niin puolueellista ja tendenssimäistä tietoa, että se kuvottaa jo rehellisempiä porvareitakin!

Työväenlehtien ylläpito tällaisessa tilanteessa ei tietenkään ole lasten leikkiä. Siinä vaaditaan jatkuvaa työtä ja ponnistelua. Mutta koska on uudistuksia, parannuksia ja sosiaalista edistystä yleensä saatu "helpolla"?

Jos mielitään pysyä aikamme tasolla ja siinä yhteydessä estää valheen edelleen pullistumisen, tavallisen kansan täytyy kiinnittää entistä suurempaa huomiota omaan lehdistönsä, nimenomaan työtätekevien oman sanomalehdistön rakentamisen ja levittämisen hyväksi. Siinä on myös Vapauden vielä oma urakkansa. — Känsäkoura.

CSJ:n TOIMEENPANEVA KOMITEA

kutsuu täten

Pohjois-Amerikan suomalaisia kynäilijöitä

NÄYTELMÄKIRJOITUSKILPAILUUN

tarkoituksella innostaa Canadan ja USA:n suomalaisia kynäilijöitä kehittämään ja kokeilemaan kykyjään, sekä hankkiakseen tämän mantereen suomalaiselle väestölle tarjottavaksi hyviä ja opettavia uusia näytelmiä.

MINKÄLAISIA NÄYTELMIÄ HALUTAAN

Kilpanäytelmien tulisi olla joko kansannäytelmiä, yhteiskunnallisia tai historiallisia, laulu- tai murhenäytelmiä, mutta myöskin hyvät huvinäytelmät ovat tervetulleita. Etutilalle asetetaan canadalaisaiheiset ja kokoillan näytelmät. Näytelmät voivat olla kirjoitetut joko suomen- tai englanninkielellä.

KILPAILUAIKA 10 KUUKAUTTA

Kilpailuaika päättyy syyskuun 1 pnä 1961, johon mennessä kaikkien kilpailuun aiottujen näytelmien tulee olla CSJ:n toimeenpanevan komitean hallussa. Kunkin näytelmän kirjoittajan tulee liittää salanimi näytelmänsä mukaan ja sen lisäksi oikea nimi ja osoite suljettuna kirjekuoreen, joka avataan sen jälkeen kun näytelmien arvostelu ja voittajien määrittely on suoritettu.

KOLME PARHAINTA PALKITAAN

Kolmelle parhaimmiksi katsottujen näytelmien kirjoittajalle jaetaan palkinnot. I palkinto $100, II $75 ja III $50. Palkitut näytelmät jäävät ilman muuta korvausta CSJ:n omaisuudeksi.

Toisten kilpailuun lähetettyjen näytelmien omistuksesta ja niiden kirjoituspalkkiosta voivat asianomaiset kynäilijät sopia CSJ:n toimeenpanevan komitean kanssa. Tpk. ei kuitenkaan ole velvollinen niitä lunastamaan ellei sitä halua.

LAAJAA OSANOTTOA TOIVOTAAN

Koska sekä Canadassa että USA:ssa on lukuisia näyttämötyöveteraaneja ja kynäilijöitä, ja koska molemmin puolin rajaa on myöskin näyttämöalaan innostuneita nuoria, rohkenee CSJ:n Tpk. toivoa runsasta osanottoa kilpailuun.

Kaikki kilpailuun tarkoitetut näytelmät tulee lähettää CSJ:n Tpk:lle, joka myös pyydettäessä antaa tarpeelliset selostukset mahdollisiin epäselvyyksiin.

Kilpailuterveisin

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN
TOIMEENPANEVA KOMITEA

957 Broadview Ave., Toronto 6, Ontario

TUL:n JOUKKUE VOITTI TSHEKKOSLOVAKIASSA

Chomutov. — (KU) — TUL:n painijat selviytyivät täällä perjantaina ensimmäisessä ottelussaan voittajana Chomutovin joukkuetta vastaan luvuin 5—3. Ottelu oli äärimmäisen kireä ja tuomarien hermot asetettiin siinä kovalle koetukselle. Taisto Kangasniemi otteli Rooman kisojen pronssimitalimiehen Kubatin kanssa tasaisen ratkaisemattoman. Mainittakoon, että Kubat voitti Roomassa Vihtori Ahvenen selvästi pisteillä pudottaen näin tämän jatkosta.

Kemin Voitto Rytkönen paini täällä itsensä suoraan yleisön sydämiin voittaessaan pisteillä Chomutovin Jaroslav Kortusin. Tässä ottelussa nähtiin mitä hienoimpia liikeyhdistelmiä, jotka kaikki Rytkönen käänsi edukseen. Rovaniemen Paavo Laukkanen selviytyi vastustajastaan selkävoitolla ja Väinö Hakkarainen ja Teuvo Anttila voittivat pisteillä. Mauno Ukkolan oli tyydyttävä ratkaisemattomaan ja Martti Miettunen ja Ivar Vacklin kärsivät häviön.

Chomutov on Tshekkoslovakian vahvimpia painikeskuksia ja seura on voittanut mestaruuden kolmesti maan joukkuemestaruuskisoissa. Yleisön innostus on suorastaan valtava. Liput tähän TUL—Chomutov otteluun oli myyty jo viikkoa ennen kisojen alkamista. Saliin oli ahtautunut 1200 henkeä ja he todella elivät hengessä mukana jokaisen kamppailun.

Ruotsi kukisti Tanskan jalkapallomaaottelussa

Göteborg. — Ruotsi voitti Tanskan maalein 2—0 (1—0) sunnuntaina Göteborgissa pelatussa jalkapallomaaottelussa. Ruotsi selviytyi samalla tämän vuotisen pohjoismaisen pokaalin voittajaksi, sillä se ohitti yhden maalin maalierolla Norjan. Myös Tanskalla oli tässä sarjassa yhtä monta pistettä.

Päivän maaottelu oli järjestyksessä 61. näiden kahden jalkapallomaan välillä. Ullevin stadion oli täpötäynnä yleisöä eli noin 52,000 henkeä, joista laskettiin noin 10,000 olevan Tanskasta saapuneita jalkapalloystäviä.

Olympiakisojen hopeamitalimaa ei kuitenkaan mahtanut mitään kolmen kruunun edustajille. Ruotsi sai jo 13. minuutin kohdalla johtomaalin Rune Börjessonin ansiosta ja toisen jakson 39. minuutilla johto kasvoi maalilla Harry Bildhin ampuessa 2—0.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
ALEX COLLINS, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

Ayres Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
605 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Dr. R. SAVIJÄRVI
SUOMALAINEN HAMMASLÄÄKÄRI
598 Bayview Ave.
Toronto Ontario
Puhelin HU. 5-1177
Vastaanotto tilauksen mukaan.

W. C. McLAUGHLIN LTD., Realtors
360 BLOOR ST. E. — TORONTO
(Toronton Real Est. Boardin Jäsen)
36 vuoden kokemus kiinteimistöjen ostossa, myynnissä tai vuokraamisessa. Olemme aina valmis Teitä palvelemaan. Soittakaa:
LAURI A. LATVA
Konttori: WA. 4-1140 Kotiin: HU. 1-0474
VALTUUTETTU VALAN OTTAJA

ÄLÄ VALITA — ANNA MANKISEN VALITTAA
Jos olet talon osto tai myyntiaikeissa soita MR. R. HEYNO HO. 1-1114
UNO MANKIN REALTOR
322 DANFORTH AVE. TORONTO, ONTARIO
Toronto Real Estate Boardin jäsen

club news

With the Editors

This edition again sees a very important contribution by one of our feminine writers. It is in the from of a book review that should be of great importance to all parents. Our women writers have been very active recently — but more are still needed of both women and men.

There have been no news reports recently regarding club activities in different parts of the country. This Club News section is a very important vehicle for such reports because of its national circulation — so let hear whats doing in the various clubs throughout the country.

* * *

COMING EVENTS

These are some of the doings that will be held at the Don Hall in Toronto in the near future:

Cabaret Dance — Nov. 4 9.00 p.m.

Laatikkopäivällinen — Nov. 13, 12 noon.

Play from St. Catharines — Nov. 27 4.00 p.m. (Plans and date for this play not completely finalized).

Choir Concert (Finlandia Choir) — Dec. 11, 4.00 p.m.

Kievin kisat oli keskeytettävä

Moskova. — Viime viikolla Kievin kisojen kolmantena päivänä jouduttiin kisat keskeyttämään rajun sateen takia. Jo edellisenä päivänä vallinneen sateen johdosta olivat radat ja muut kilpailupaikat pehmeitä, verottaen tuloksia. Vain muutamia kisojen kolmannen päivän lajeja suoritettiin.

3,000 m esteet voitti Sokolov ajalla 8.50,2, 200 metrin aidat Mihailov 23,4 ja naisten keihään Elvira Ozolina 56.50.

Kisojen neljäntenä päivänä suoritettiin naisten 5-ottelun loppulajit. Ottelun voitti ME-tuloksella olympiavoittaja Irina Press. Hän keräsi 4,973 pistettä, 13 pistettä enemmän kuin hänen nimissään oleva entinen M-ennätys.

Miesten 200 m voitti Kazanev ajalla 21,7 ja 400 m aidat Sedov 51,4. Seipään voitti Krasovskis tuloksella 4.50.

Tampereen Kisatoverit kärsi tappion

Moskova. — Tampereen Kisatoverien jalkapallojoukkue pelasi sunnuntaina toisen ottelunsa Neuvostoliitossa. Ottelupaikkakuntana oli Taganrogin kaupunki ja vastussa paikallinen Torpedo, joka voitti vieraat maalein 3—0 (2—0.)

Vauhdikkaan ja hyvän ottelun lopputulos ei vastaa pelin kulkua, sillä TKT:llä oli matkassa ilmeistä epäonnea, jota tottumattomuus pelata sateen jälkeisellä liukkaalla kentällä lisäsi.

Minajev punnersi maailmanennätyksen

Riika. — Olympiavoittaja moskovalainen Jevgeni Minajev paransi Riiassa pidetyissä armeijan kilpailuissa maailmanennätystään punnerruksessa.

Hän punnersi 120,5 kg ylittäen täten puolella kilolla oman maailmanennätyksensä. 27-vuotias Minajev tempasi 105 kg ja työnsi 135 kg.

Kaivaten ilmoitan, että mieheni

Kalle (Carl) Nestori Hangas

kuoli äkkiä sisäiseen verenvuotoon St. Josephin sairaalassa Torontossa heinäkuun 15 pnä 1960, 69 ikävuodellaan. Hän oli syntynyt helmikuun 20 pnä 1891 Suonlemellä, Suomessa. Haudattiin heinäkuun 18 pnä Prospect-hautausmaahan Torontossa.

Kanssani kaipaamaan jäivät tyttäret, mrs. Irja Talberg, Chatham, Ont., mrs. Mirjam Russell, Gormby, Ont. sekä poikansa Yrjö Hangas Suomessa, sisarensa lastenlapset ja yksi lastenlastenlapsi.

Lepo ja rauha väsyneelle.

LAINA HANGAS.

MUHOKSEN MIMMI

Performed at the Don Hall, October 23, 1960

Toronto. — We like musicals because we enjoy spectacle, singing and dancing, because for a little while we can be the dashing hero or the beautiful heroine, because we can laugh a bellyful at the comedy of the buffoon. We like Finnish folk musicals even better because they arouse an atavistic nostalgia for the old country that we can indulge in while we "live" for three hours on the stage. So all these things we expected of "Muhosen Mimmi" and all these things we experienced.

This delightful folk-play with its uncomplicated plot lends itself easily to spectacle. The costumes, particularly of the gypsies (pardon me, Romanies) and the Spanish dancer, flash gaily as they move about in the simple forest settings, highlighted by the new spot-lighting (a great improvement over the conventional ramp-lighting). The setting show a welcome departure from the "square-box" stage. With the sound effects in the background, the train is a real train in the first act, and the divided stage in the last act allows for greater mobility, both to the actors and to our imagination.

The simple folksongs are delightful. Rendered by Jaakko and Mimmi, the sad ones are really haunting, but the comic ones could be so much more fun if the "jätkät" knew the words. The dances, choreographed especially for this production, add a new dimension to an otherwise straight folk-tale; the dancing in all cases is excellent, but the sophistication of the conception seems by far to outweigh the simplicity of the plot. However, the play without the Spanish dance and the gypsy dances would lose much of its flavour, and the stunning originality of the others surely expands our horizons of artistic appreciation.

The actors ably execute their roles. Mimmi and Jaakko are natural and pleasing, their voices superb. The gypsies, with their excellent make-up and costumes, afford some of the funniest scenes, especially when the Rom "finds" the villain's pen. The villain is suitably slick-looking and ineffectual enough in the end. The hero's bait, the Spanish dancer, is dumb but beautiful, and knows how to use her eyes. The architect speaks in a "dialect" I've never heard on stage before, but he's charming and handsome and deserves Dolores. But the "jätkät", the carpenter-builders on the government job, are the funniest trio I have ever seen on the Finnish stage. They are perfectly cast, understand their roles, so we enjoy their mock-fights, their wooing of Mimmi, their belligerent buffoonery. "En mä tierrä" will forever ring in our ears as a reminder of those lovable clowns.

The play as a whole sparkles only episodically; continuity is lacking, perhaps because the actors are not sure enough of their relation to each other. The blocking is poor, and many ackward positions result. A little more rehearsal, a little more memorization of lines, would pull the play together. But a spirit of enjoyment, exuberance and enthusiasm comes across the stage to us and we come away from "Muhosen Mimmi" replete with enchantment. Let's have more like it, with even more innovations like the choreography and lighting.

If you would like an afternoon of fun come to Don Hall next Sunday, Oct. 30 when there will be a repeat performance.

— When some men live without working, other men are working without living — Upton Sinclair.

— It is contrary to common sense that men should starve because they have raised too much food. — Upton Sinclair.

Editorial

The US Presidential Election

In November the Americans go to the polls to elect the president who will guide the destiny of their nation for the next four years.

Many great and complex problems will face this incoming president — among which will be the peace and disarmament question, the easing of world tensions, aid to underdeveloped countries, the tremendous decline of American prestige throughout the world and the proposed (by the Soviet Union) changes in the structure of the United Nations.

To meet and resolve these problems, the American people will need a truly great and wise leader, one who has the foresight, intelligence and wisdom to squarely face these problems, one who will absolutely refuse to be intimidated by the Pentagon brass or the Big Business pressure groups.

At the moment it is highly debatable whether Kennedy or Nixon can meet these qualifications.

At present their political campaigns seem to be centred around the question of whether Quemoy and Matsu should be defended by the Americans for Chiang Kai-shek, should the bone fide Chinese Communist government on the mainland of China decide to reclaim them.

This is a question that could be much more easily resolved in the United Nations by allowing the Chinese Communist government to take their rightful place in the United Nations along with the other nations of the world. Needless to say, neither of the candidates advocate admission of China to the United Nations.

Both candidates are in favour of continuing the cold war. In other words they think that the same amount of money, and perhaps more, (it is now about $40 billion annually) should be spent on American defence expenditures. So its certainly obvious that they are not thinking in terms of peaceful co-existence with the rest of the world.

What the Americans really need now is a president of the Rooseveltian type. One who could sit down honestly and objectively with premier Khruschov in a sincere effort to solve the serious international problems that exist today.

CLUB NEWS SUBSCRIPTIONS NOW AVAILABLE

To be certain that you will get every issue of this English Section of the Vapaus you may now send in your subscription for the THURSDAY ISSUES ONLY. Reasonable rates: ☐ $4.50 per year ☐ $2.50 6 months

NAME ....

ADDRESS ....

You may send your subscription and payment for same direct to Vapaus Publishing Co. Ltd., Box 69, Sudbury, Ontario, or give it to our local agent, or better still, you could become our special agent yourself.

Book Review:

A BOOK FOR PARENTS
Makarenko, A. S.

Foreign Language Publishing House, Moscow. $1.00

"Is this little monster mine?" "What makes him act this way?" "Where does he learn these bad habits?" How often have parents asked themselves these very questions? As often as there have been parents, presumably. And with these questions Makarenko starts delving into the reasons for good and bad child behaviour. His book is an exploration of the difficult route to the gradual development of criteria for assessing the behaviour of an exemplary Soviet citizen, a citizen whose potential is fully utilized for his own and his country's benefit.

What makes a book about child behaviour in the Soviet Union different from our own? It is the emphasis and insistence placed on a high moral standard of living that makes the difference. The revolution changed the economic system and thereby changed almost everything in the people's lives. Suddenly all the people controlled the means of production; bosses could no longer exploit the workers, for the bosses were the workers. No more did people need to cheat, lie, grovel or worry to gain a livelihood; they were guaranteed the right to work. Labour was not only the means to economic security but the means to a better life for everyone. This new economic situation necessarily called for a different attitude to living; how best to live the good life occupied Soviet educators like Makarenko. Since the reasons for immorality, which stem directly from the profit system, had been totally removed from Soviet life, then a new, moral way of living must replace it. Makarenko's book charts the early Soviet pursuit of morality in its application to bringing up children, the future citizens of the first socialist state in the world.

Without mincing words or sparing feelings, Makarenko places the responsibility for a child's upbringing squarely on his parents shoulders. To bring up a good citizen parents must be good citizens, because children are directly influenced by everything and everyone around them. They are influenced mostly by people, parents and teachers in particular, who must have a concrete idea of how to live a good and productive life, and then to live it. The climate in which the young "fruit-tree" matures must be conducive to its expected fruitfulness. Makarenko compares children to fruit-trees, and parents to gardeners who use their skill in transforming nature to produce human excellence. He says, "To lead a child wisely and surely along the rich paths of life, is a task which every man can accomplish if he really wants to do so." (p. 23). Further he says, "You must be not only father and guardian of your children, you must also be organizer of your own life, because your quality as an educator is entirely bound up with your activities as a citizen and your feelings as an individual." (p. 27).

Through examples of actual family problems, Makarenko illustrates the socialist approach to life. Family finances, parental authority, sex education, divorce and other matters come to his attention as he seeks to formulate correct responses to the problems arising from human relationships. In every situation he finds that mutual respect and love, engendered by the recognition of the dignity of the individual within the collective, result in harmonious relationships.

The control of family finances presents a constant bone of contention in our society. Makarenko is so right when he says, "Of all human inventions this invention came nearest to the devil." (p. 94). In Chapter 4 he outlines the way three families used money in their daily lives. Babich doled out each kopeck to his family as though he were conferring a favour on each of them. The whole Lysenko family had access to all the money that the famliy acquired; there was no control or discpline over its use. The Pyzhovs, however, seemed to know that money is merely a useful, everyday accessory, a normal convenience of life, not a weapon of abuse. The family budget received the careful attention of every member of the family: not one member felt cheated or favoured. As Makarenko says, "Here money smelt neither of an affable God nor of a cunning devil." (p. 115).

In a similar manner, by comparison, Makarenko considers the place of parental authority in family living. He concludes that, "Authority must be embodied in the parents themselves, irrespective of their relations to children." He adds that authority is by no means a special talent, "Its roots are always to be found in one place: in the parents' conduct, including all aspects of conduct — in other words, the whole lives of both father and mothers; their work, thoughts, habits, feelings and endeavours." (p. 181).

Makarenko's book was written early in the post-revolutionary period when socialism in Russia was in its infancy. Although our economy is capitalistic, much of what Makarenko advocates can be applied to our children's upbringing. His arguments for absolute truthfulness in dealing with children, for never beating them, for treating them as young adults, may help to solve some of the problems that we face every day with our children. His book will serve as an elementary handbook to life in a moral society where the exploitation of man by man has been absolutely abolished. Good reading. — Ilka.

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $6,981.25

Kuluneen viikon aikana saapui jälleen karhujen karkoittamiseksi Vapauden kimpusta yli kolmekymmentä lahjoitusta ja niiden katteeksi komea rahasumma, $179.00 sekä huomattava määrä uusia haasteita muille sanavapauden ystäville ja kannattajille. Kiitos!

Kaiken kaikkiaan on siis tähän mennessä saatu Vapauden talousaseman varmistamisen hyväksi $6,981.25 ja kampanja jatkuu nimenomaan siinä mielessä, että "rapioiksi" saadaan vielä tuhatkunta dollaria. Uskomme myös vakaasti että muut osastot, seurat, yhdistykset ja ryhmät tulevat vastaamaan myönteisesti "Majavajärven" osastolle, joka nyt antoi toisen lahjoituksensa "rapioitten" kartuttamiseksi ja lausuu toivomuksensa, että muut seuraavat esimerkkiä.

Lahjoituksia ja haasteita saapui nyt seuraavasti:

ENTINEN CSJ:n CONNAUGHTIN OSASTO lahjoittaa $50.00 Vapauden haasterahaston rapioitten kartuttamiseksi.

CSJ:n BEAVER LAKEN OSASTO lahjoittaa vielä $25.00 lisää "rapioitten" kartuttamiseksi ja toivoo, että kaikki osastot, seurat ja yhdistykset tekisivät vielä toisen lahjoituksen, että $2,000 rapiat täytetään reilusti.

V.- ja U.-SEURA ALERTS, Sudbury, Ont., lahjoittaa $10.00 Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi ja toivoo, että kaikki seurat lahjoittaisivat vointinsa mukaan oman äänenkannattajamme tukemiseksi.

ALIINA JA SAM RAUTANEN, Balsam Creek, Ont., lahjoittavat $2.00 Vapauden haasterahastoon ja toivovat, että toisetkin myöhästyneet tekisivät samoin tai paremmin.

HELMI JA ANTTI SAARI, Sarnia, Ont., vastaavat $5.00 Hilda Lindelin ja Otto Halmisen haasteisiin.

ELMA JA NIILO REINA, Sarnia, Ont., vastaavat $2.00 Otto Halmisen haasteeseen.

FANNY HAAPALAINEN, Montreal, Que., vastaa $2.00 T. Vuoren haasteeseen.

W. LUNDEN, Montreal, Que., vastaa $5.00 saamiinsa haasteisiin.

AUNE JA EINO KEMP, South Porcupine, Ont., vastaavat $5.00 Lilian ja Lauri Kolarin sekä Aino Kemppaisen haasteisiin ja haastavat seuraavat: Eila ja Allan Laine, Vieno ja Yrjö Oja sekä Anni ja Eino Väisänen, kaikki South Porcupinesta, Ont.

ERÄS LÄNNEN LUIKURI heittää "vitosella" ($5.00) Vapautta ja haastaa seuraavat tekemään oman tuntonsa mukaan: lokari Ed. Pirhonen, Wm. Mäki (mekanikko Vili) ja muut hanslankarit: Ray (Reino) Mäki, Wm. Mackie, Ilmo Valimo, Tom Tompuri ja Charlie Kasper, kaikki Camp "N", Beaver Cove, B. C., Asser Blid, Sointula, B. C., Jack Laine, Vernon Camp, Beaver Cove, B. C., Matti Lammi, Sudbury, Ont., ja serkkuni Kusti Rantala, Timmins, Ont.

KIRSTI KAUHALA, Malartic, Que., vastaa $1.00 Hilda Lindellin haasteeseen.

VIENO LAHTI, Malartic, Que., vastaa $1.00 Hilda Lindellin haasteeseen.

RAUHA PAAVOLA, Malartic, Que., vastaa $1.00 Hilda Lindellin haasteeseen.

EINO SALMINEN, Geraldton, Ont., vastaa $5.00 Anni Heinosen haasteeseen ja kehoittaa kaikkia haasteen saaneita täyttämään kunniatehtävänsä vastaamalla saamiinsa haasteisiin vointinsa mukaan.

MATTI MATTILA, Solsqua, B. C., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi.

ONNI JOKELA, Websters Corners, B. C., vastaa $2.00 Bertha ja Uno Soderholmin haasteeseen.

HELMI JA SAM LANKI, Websters Corners, B. C., vastaa $1.00 Emma ja A. Palttilan haasteeseen.

VÄINÖ PESOLA, Kaministiquia, Ont., vastaa $3.00 E. Jääskän haasteeseen ja haastaa seuraavat: Eino Korpela ja Alpo Silen, molemmat Kaministiquiasta, tekemään samoin tai paremmin.

SYLVIA OHMAN, Toronto, Ont., vastaa $5.00 Sirkka Räihän haasteeseen ja haastaa Mary Luoman Kirkland Lakelta, Ont.

KATRI MERTANEN, Toronto, Ont., vastaa $3.00 A. Kettusen haasteeseen.

LEMBERGIT, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi.

SONJA SLAINE, Toronto, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden hyväksi.

AINO JA LAURI KOSKI, R. R. 1, Whitefish, Ont., vastaavat $5.00 Senja ja Vic. Jutilan haasteeseen.

MR. JA MRS. WALTER HUNNAKKO, Silver Mountain, Ont., vastaavat $2.00 Piilojen haasteeseen ja haastavat seuraavat: Elli ja Heikki Wirtanen, Bambi ja Reino Hyyrylä, Kalle Siljander sekä Mr. ja mrs. J. Asmunt, kaikki Silver Mountainista, Ont., Heimo Nieminen ja Jack Puukila, Jackpine, P. O., Ont.

A. KETOLA, Toronto, Ont., vastaa $3.00 Jack Karvosen haasteeseen ja haastaa Aili ja Toivo Mäkelän, Torontosta, Ont.

RAUHA JA A. NAKKILA, Toronto, Ont., vastaavat $3.00 saamiinsa haasteisiin.

AINO VIRTANEN, Toronto, Ont., vastaa $1.00 Karl Kämäräisen haasteeseen ja haastaa seuraavat: Mandi ja Tauno, Toronto, Ont., sekä Lempi ja Setti Kiviniemi, Toronto, Ont.

J. NISSINEN, Toronto, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Aino ja Vili Gronlund sekä Paavo Seppänen, Toronto, Ont.

HILMA JA EDWIN KEKKI, Toronto, Ont., vastaavat $5.00 Väinö Salon haasteeseen.

LAURA JA VÄINÖ KIVI, Toronto, Ont., vastaavat $5.00 Maija ja Veikko Jaakkolan haasteeseen.

AINO JA V. KUJANEN, Toronto, Ont., lahjoittavat $3.00 Vapauden hyväksi.

RAUHA JA PAULI HAKALA, Toronto, Ont., lahjoittavat $2.00 Vapaudelle.

ELVI JA TOIVO JUSSILA, Mattawa, Ont., vastaavat $2.00 mrs. Sanna Kujansuun haasteeseen ja haastavat Adele ja Julius Päiviön, Sault Ste. Mariesta, Ont.

Tässä katsauksessa	$ 179.00
Ennen julkaistuja	6,802.25
Yhteensä	$6,981.25

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

TAMMIKUUN ALUSSA POIKIVA lehmä. Hinta $100.00. Kysykää: R. Carlson, Deer Lake, R.R. No. 2, Warren, Ont. Puhelin 51-M-1-. (25—27—29)

MYYTÄVÄNÄ

PIAN NELJÄNNEN KERRAN POIKIVA LEHMÄ myytävänä. Kysykää: August Saari, Waters Township. 27—29

TYÖHÖN HALUTAAN

SUOMALAINEN NAINEN "BOARDING HOUSE" täysihoitolaan. Lähemmin: E. Heikkilä, Box 462, Levack, Ont. Puh. WO 6-3717. 27—29—1

HALUTAAN

17-VUOTIAS TYTTÖ haluaa ASUNNON ja ruoan kevyttä työtä vastaan Torontossa tai Vancouverissa, josta on mahdollisuus käydä mankelikoulu. Omaa englannin- ja suomenkielen puhe- ja kirjoitustaidon. Vastaukset: Mrs. Anna-Liisa Hjelt, R.R. 1, Pemberton, B.C.

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus

Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. OS. 3-1590
Rautatien vieressä Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Visan ja Alertsin kenttä- ja finanssikomitean kokous Finnish-haalilla tänä iltana kello 7.30 illalla.

Näyttämöväen kokous ja illanvietto tänä iltana kello 7.30 Finnish-haalilla.

Talkoot pidetään Työn Puistossa ensi lauantaina heti aamusta lähtien ja toivotaan paljon työntekijöitä.

"Viiden vekkulin" harjoitukset Finnish-haalilla ensi sunnuntaina kello 1 ip.

Naistenkerhon kokous ensi tiistaina kello 7.30 illalla Finnish-haalilla.

CSJ:n Keski-Ontarion aluekokous pidetään Finnish-haalilla ensi sunnuntaina alkaen kello 10 ap.

— Sanomalehti on määräajoin ilmestyvä painotuote, jonka tarkoituksena on uutisten julkaiseminen ja erinäisten tapahtumien arvosteleva käsitteleminen. Sen takia se on välttämätön kaikille ihmisille.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN OS. 4-4602
52 Elm St. East Sudbury

JACKSON & BARNARD
UUSI HAUTAUSTOIMISTO
Puhelin OS. 3-3611
233 Larch Street Sudbury, Ontario
Hautauksia alhaisilla hinnoilla — Huolellinen palvelus

ÖLJYÄ JA KOLIA
COAL & FUEL OIL
Nyt voitte ostaa laatupolttoaineita vähittäismaksuilla ... Automaattinen öljypalvelumme huolehtii öljysäiliöinne täyttämisestä.
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin OS. 5-5647
177 KATHLEEN ST. WEST SUDBURY

M. L. GRIPSHOLM
SUORAAN SUOMEEN
1961

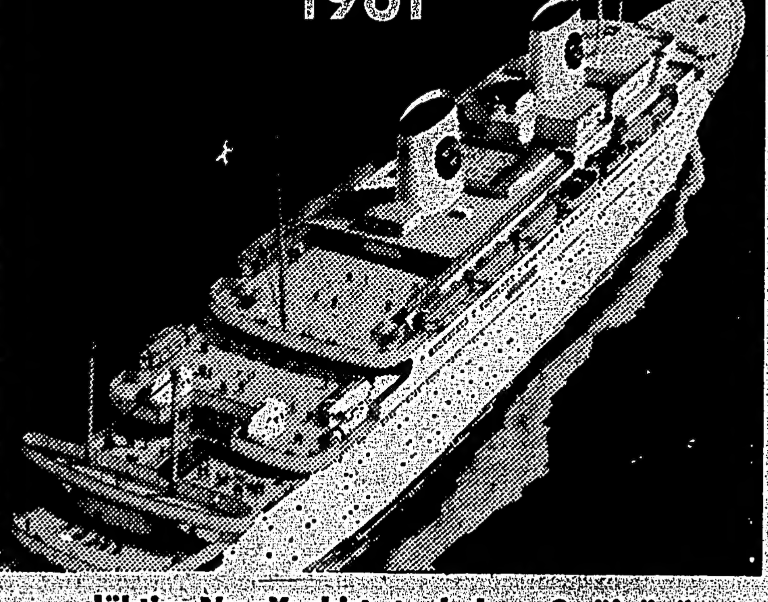

lähtien New Yorkista toukokuun 2 päivänä saapuen Helsinkiin toukokuun 12 päivänä.

Matkustakaa tässä huvilaivassa ensi keväänä Suomeen!

Ei ole matkalla mitään muuttoja, vaan pääsette samassa laivassa suoraan Helsingin rantaan. Laivalla on erikoista suomalaista ohjelmaa; paljon huvia ja hauskaa.

TEHKÄÄ PAIKKATILAUKSENNE TÄNÄÄN
Vapaus Travel Agency
P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

VAPAUS TRAVEL AGENCY,
P.O. BOX 69,
SUDBURY, ONTARIO
Nimi
Osoite
Paluumatka milloin?
Missä laivassa?
Minkä maan kansalainen?

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

"Viisi vekkulia" on hauska huvinäytelmä

Aikoinaan on lehdessämme mainittu, että erittäin hauska huvinäytelmä "Viisi vekkulia" esitetään Sudburyn Finnish-haalin näyttelijöiden toimesta sunnuntaina, marraskuun 6 pnä, alkaen kello 7.30 ip.

Näytelmän on kirjoittanut Agapetus, joka tunnetaan erinomaisena huvinäytelmien kirjoittajana ja varmaankin nyt esitettävä näytelmä ei jää hänen toisista kirjoittamistaan näytelmistä varjoon. Osat ovat kokeneiden näyttelijöiden käsissä ja näin ollen voidaan odottaa esityksen nousevan korkealle tasoon. Näytelmän ohjaamisesta on huolehtinut A. Kääriäinen.

Samalla halutaan tiedoittaa, että numeroituja istumapaikkoja ei myydä, joten kukin saa valita mikä vain on saatavana. Tästä syystä on tarpeellista saapua ajoissa haalille jos aikoo saada mielulsensa istumapaikan.

Näyttämöväen tilaisuudessa esitetään opetusfilmi

Tänä iltana alkaen kello 7.30 on Finnish-haalilla järjestetty näyttämöväen kokous ja illanvietto, joka erikoisuutensa takia toivottavasti saa aktiiviset näyttämötyöläiset jokaista sorkkaa myöten saapuville ja lisäksi runsaasti muitakin näyttämötyöstä kiinnostuneita.

Varsinaisen kokouksen jälkeen juodaan kahvia kotitekoisten leivosten kera. Tämän jälkeen esitetään opetusfilmi "Rehearsal". Toivotaan runsasta osanottoa.

Sudburyn vesi haisee ja on pahan makuista

Yleisesti kuuluu valituksia, että Sudburyn vesi haisee ja on pahanmakuista. Useampana muina syksyinä on esitetty samanlaisia valituksia.

Kaupungin virkailijain taholta selitetään tämän johtuvan siitä, että lämpimän veden aikana veden pinnalla keinuvat mätänevät kasvisaineet laskevat järven pohjaan sen jälkeen kun veden lämpö laskee 36 asteeseen taikka sen alle. Tämä mädäntynyt kasvisaine joutuu pumpattavan veden mukana kaupungin vesijohtoihin ja aiheuttaa pahan maun ja koska se lisäksi muodostaa kaasua, niin sen johdosta myöskin paha haju pääsee leviämään.

Myöskin on valitettu sitä, että monissa paikoin, etenkin Minow Laken alueella, septic-säiliöistä vuotava likavesi pääsee juoksemaan järveen ja aiheuttaa veden pilaantumista.

Tämän johdosta on ilmaistu sellaisia mielipiteitä, että Sudburyn pitäisi saada veden suodatinlaitos juomaveden puhdistamista varten. Nykyään Ramsey järvestä otettavaan veteen lisätään vain fluoria ja klooria pumppuasemalla, jonka jälkeen se pumpataan vesisäiliöihin ihmisten käyttöä varten.

Kaupungin virkailijoiden taholta vakuutetaan, että vesi ei ole vaarallista käyttää huonosta mausta ja hajusta huolimatta.

KUOLLUT

Lauri Hellman

kuoli Sudburyn Memorial sairaalassa, keskiviikkona lokakuun 26 pnä 1960, ollessaan 62 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäivät vaimonsa Jenny o.s. Majala ja yksi tyttärensä mrs. Douglas Cregg (Kirsti), Garsonissa.

Vainaja lepää Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 233 Larch Street. Hautajaiset toimiston kappelista lauant. kello 1.30 iltapäivällä Park Lawn hautausmaahan.

KUOLLUT

Vilhelmiina Hartikainen

kuoli Pioneer Manorissa, Sudburyssa, tiistaina aamupäivällä, lokakuun 25 pnä 1960, ollessaan 78 ikävuodellaan.

Lähinnä kaipaamaan jäivät kolme tytärtä, mrs. Ida Salmi Wahnapitaessa, Anna-Liisa ja Laina Suomessa.

Vainaja lepää Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 233 Larch Street. Hautajaiset toimiston kappelista perjantaina kello 11 a.p. Park Lawn hautausmaahan.

Mainio konsertti Beaver Lakella viime perjantaina

Beaver Lake, Ont. — Viime perjantai-iltana oli CSJ:n Beaver Laken osaston haalilla mainio ja viehättävä konsertti, jonka oli järjestänyt Leo Niemen johdolla Sudburyn Progressive Accordion Academy, eli haitarikoulu. Tämä oli jotakin suurenmoista meille pitkästä aikaa ja taiteellisessa suhteessa mainio. Ikävä vaan että yleisöä oli saapunut tähän harvinaislaatuiseen tilaisuuteen vain kourallinen ja nekin pääasiassa soittajatyttöjen ja -poikien vanhempia. Jostain syystä useat beaverlakelaiset loistivat poissaolollaan ja menettivät taiteellisesti paljon, jos nyt voidaan puhua tälläisten ihmisten kiintymyksestä ja ilosta taiteeseen. Pyydämme anteeksi heikkoa menestystä täällä ja varmastikin toivomme, ettei tämä tilaisuus jäisi viimeiseksi, vaan että saisimme taas pian kuulla näiden nuorien taiteilijoiden menestykkäitä esityksiä.

Ohjelma oli koko illan kestävä ja asiantuntemuksella valittu. Soittajia oli kai toistakymmentä, jotka kaikki soittivat mainiosti ja joilla kaikilla tulee olemaan mainio tulevaisuus jos vain innostusta (kuten uskomme) jatkuu edelleenkin. Jos kaikkikin soittivat hyvin jäi erikoisesti mieleeni Alekovin sisarukset Lora ja Anna, jotka jo voidaan sanoa ovat perineet syntymässä musikaalisen nerouden ja lahjakkuuden. Niin hyvin kuin soitti 10-vuotias Anna oli ilo nähdä ja kuulla. Ellei näillä sisaruksilla ole tulevaisuutta soittajina ja mukaalisella alalla niin ei sitten kellään.

On muuten ilo laittaa merkille miten juuri haitari, johon aiemmin vielä muutamia vuosia sitten suhtaannuttiin vain sellaisena kansan tanssisoittimena, jolla voitiin muka soittaa vain nurkkatansseja, on nyt vallanut alaa ja tunnustusta tavattomasti ja joka on raivannut tiensä aina suuriin orkestereihin radio- ja televisioesityksiin asti.

Laittakaa vanhemmat lapsenne Niemen Leon haitarikouluun, siellä ne kuten tämä konsertti todisti saavat erinomaisen musikaalisen koulutuksen ja voivat soittaa itsensä ja meidän kaikkien iloksi. Vielä pyydämme lausua parhaat kiitokset Niemen Leolle ja hänen mainiolle oppilailleen erinomaisen antoisasta illasta ja konsertista ja kiitämme vielä siitä, että tilaisuudesta jääneet tulot lahjoitettiin uuden haalimme rakennusrahastoon. — N.

Toivotaan paljon talkoolaisia Työn Puistoon lauantaina

Jo kauan suunniteltu Työn Puiston ravintolan edustan tasoittamistalkoot pidetään ensi lauantaina heti aamusta lähtien. Tarkoituksena on saada Työn Puisto ensi kesän suurjuhlia varten juhlakuntoon ja tämä alustava työ on alettava jo näin syksyllä. Siksi toivotaankin mahdollisimman paljon työntekijöitä Työn Puistoon ensi sunnuntaina. Samalla toivotaan talkoolaisten tuovan lapioita ja muita tasoituksessa tarvittavia työvälineitä mukanaan.

Samalla huomautetaan, että talkoolaisille tarjotaan kahvit leivosten kera.

Panimotyöläiset saivat huomattavan palkankorotuksen

Sudburyn olutpanimon työläiset, jotka kuuluvat Sudbury and District General Workers Union osasto 902, ovat saaneet huomattavan palkankorotuksen.

Esittäen raportin neuvotteluiden tuloksista jäsenistölle neuvottelukomitean puheenjohtaja Matt Ryan sanoi:

"Teidän yhtenäisen tuen avulla komitea on käynyt menestyksellistä neuvottelua ja saanut parhaimman sopimuksen kuin mitä Sudburyssa on saatu kuluvan vuoden aikana. Me olemme ylpeitä sopimuksestamme."

Uuden sopimuksen mukaan työläisten tuntipalkat korotettiin heti 13 sentillä kaikille panimossa työskenteleville työläisille ja niille trokien ajureille, jotka eivät työskentele prosenttipalkalla. Tämän lisäksi korotetaan työläisten palkkoja 9 sentillä tunnilta vuoden kuluttua ja toisen 9 senttiä syyskuun 1 pnä 1962. Prosenttipalkalla työskentelevät trokinajurit saivat myöskin huomattavan parannuksen ansioihinsa. Kolmen vuoden sopimuksen jälkeen panimotyöläisten viimeisenä vuonna tulee työläisten alimmaksi tuntipalkaksi $2.14.

Sopimuksen mukaan saavat 12 vuotta yhtiön työssä olleet kolmen viikon ja 25 vuoden palvelusajan jälkeen neljän viikon kesäloman. Yhtiö on myöskin suostunut maksamaan 80 prosenttia avustusrahaston entisen 60 prosentin asemesta.

Neuvottelukomiteaan kuuluivat Matt Ryan, Felix Belanger, Marcel Menard, Bruno Medina ja John Toryshak. Union järjestäjä Bill Hall ja luottamusmies R. A. LaChance avustivat neuvotteluissa.

Asunto paloi poroksi Wahnapitaessa

Wahnapitae. — Sudburylaisen P. Piercen omistama asuinrakennus, jossa asuivat mr. ja mrs. Louis Guindon, paloi poroksi täällä viime maanantaina illallisen jälkeen.

Asunto, jonka arvo oli noin $1 500 oli osaksi palovakuutettu. Kaikki noin $2,000 arvosta Guindonin huonekaluja tuhoutui tulipalossa.

Conistonin palokunta, joka taisteli turhaan tulipaloa vastaan noin tunnin ajan. Onnettomuuden tapahtuessa talon asukkaat olivat vierailulla Sudburyssa. Tulipalon uskotaan saaneen alkunsa lämmitysuunista.

— Panaman kanava on 50 mailin pitkä.

Terveystarkastusta kiristetään Sudburyn alueella

Monissa nikkelialueen kylissä ja kauppaloissa tullaan ensi talven aikana toimittamaan asuntojen tarkastus ja jos ne eivät vastaa terveysvaatimuksia tullaan ne julistamaan asunnoiksi kelpaamattomiksi.

Tämän tiedoituksen on antanut Sudburyn terveysjärjestön päätarkastaja Bill McDonald.

Tämän suunnitelman toteuttamiseksi saadaan epäsuoraa avustusta maakunnan maatalousdepartmentilta. Marraskuun 1 päivästä lähtien maidon tarkastus farmeilla siirtyy departmentin käsiin. Tämän johdosta terveysjärjestön maidon tarkastajat farmeilla vapautetaan ja he rupeavat tarkastamaan asuntoja.

Terveysjärjestön työläiset tarkastavat meijerit ja niissä valmistetut tuotteet.

Terveystarkastaja sanoi, että hänen miehensä edelleenkin pitävät silmällä uusien asuntojen rakentamista, mutta talven tullen he tulevat tarkastamaan asuntoja Sudburyn ympäristöjen kylissä. Jos asunto havaitaan terveydelle vaaralliseksi, niin se tullaan julistamaan asunnoksi kelpaamattomaksi ellei omistaja toteuta ehdotettuja korjauksia.

Uusi järjestely ensi talvena lumen puhdistamisessa

Sudburyn kaupungin apulaisinsinööri Dennis McKinty sanoi tiistaina, että kaupunki on nyt jaettu 18 eri alueeseen lumen puhdisamista varten ja oli sitä mieltä, että se tulee olemaan tulevana talvena tehokkaampaa kuin aikaisemmin.

"Meillä on riittävästi varoja ja joitakin uusia välineitä", sanoi hän. "Lumen käsittelyyn nähden meillä on suunnitelmassa joitakin uusia menettelytapoja ja me olemme varmassa uskossa, että me voimme osoittaa huomattavaa parannusta edellisiin vuosiin verrattuna."

Hän sanoi, että ensi talvena tullaan käyttämään vähemmän suolaa ja enemmän hiekkaa. Suolaa käytetään lumimyrskyn alussa ja jäätävällä sateella, sanoi McKinty, sillä suola menettää tehonsa kun on alle 20 asteen kylmyys. Muina aikoina käytetään hiekkaa.

Yleisten töiden henkilökunnalle on määrätty missä 18 eri osassa he tulevat työskentelemään lumen puhdistamisessa.

CSJ:n Keski-Ontarion aluekokous Finnish-haalilla sunnuntaina

Kuten aikaisemmin on mainittu pidetään CSJ:n Keski-Ontarion aluekokous ensi sunnuntaina alkaen kello 10 aamulla Finnish-haalilla. Silloin tullaan keskustelemaan Järjestömme osastojen kulttuurityön suuntaviivoista ja tärkeistä käytännöllisistä tehtävistä Keski-Ontarion alueella.

Tässä yhteydessä halutaan huomauttaa, että ylesiö on tervetullut tähän alueen edustajakokoukseen ja keskusteluun saa osallistua muutkin eikä vain aluekokouksen edustajat.

Kiitos detroitilaiset!

Beaver Lake, Ont. — Jatkuvasti olemme saaneet vastaanottaa lahjoituksia ihmisiltä pitkienkin matkojen takaa haalimme hyväksi ja olemme todella voineet oikeaksi todeta sen vanhan suomalaisen sananlaskun "kansan käsi on karttuisa", sillä taas saimme vastaanottaa vaatteita näyttämöllemme, joita niitäkään ei jäänyt meille mitään sillä kaikki paloi poroksi. Nyt saimme uudelleen lahjoituksen Vieno Korhosen kautta Detroitista, jotka vaatteet sieltä toi Jacob ja Maija Laitinen Torontoon ja sieltä edelleen Sudburyyn ja sieltä lopullisesti tänne Majavajärvelle. Kiitos lahjoituksesta ja vaivoistanne toverit.—N.

KIITOS

Sydämellinen kiitoksemme teille kaikille, jotka yllätitte meidät kodissamme niin täydellisesti.

Kiitos lahjasta jonka jätitte meille käyntinne muistoksi. Kiitos emännille ja yllätyksen järjestäjille. Kiitos kaikille lahjoittajille.

Teitä kaikkia kiittäen,

MARTTA JA VAINO VIITALA JA LAPSET
R.R. 3, Site 9, Sudbury, Ontario

PARHAINTA ONNEA JA MENESTYSTÄ TEILLE

AINI JA NICK GRUNDSTEN

yhteiselämänne alkamisen johdosta toivottavat seuraavat sukulaiset ja ystävät:

Bernice, Albert ja Stephen
Lea, Norman ja Eric
Miriam ja Carmulo Flora ja lapset
Hilma ja Ensio Wuori
Hilda ja Matti Kotanen
Helen ja Mauno Passi
Elin ja Gust Salminen
Terttu ja Kalle Lehtola
Kaarina ja Aimo Mäki
Impi ja Frank Tommila
Aino ja Elias Suihkola
Hilda Kauppila
Martha ja Brynolf Poutiainen
Helga ja Tauno Piilonen
Mr. ja mrs. George Curry
Irma ja Ernie Impola
Kalle Järvi
Hanna ja Kalle Tarvainen
Emil Tenhunen
Aino ja Jussi
Laura ja H. W. Reed
Salma ja Arvo Tuuri
Edith ja Toby Huhtala
Aune ja Elis Kallio
Ida ja Jalmari Holmsted
Impi ja Isack Salo
Helmi ja Abeli Mäki
Olga Manninen
K. G. Asiala
Hilda ja Antti Ketola
Hilma ja Riku Vaili
Dennis, Sigrid ja Vick Ketola
Edla Möttönen
Ida Kannakko
Einar Hänninen
Hulda ja Arvi Kivi

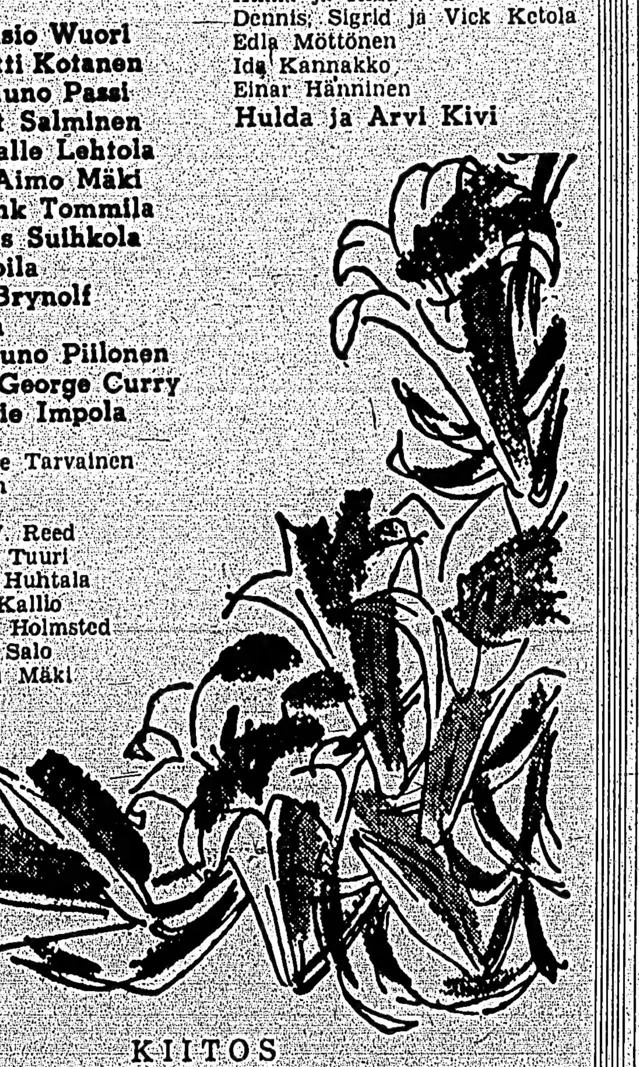

KIITOS

Pyydämme lausua mitä syvimmän kiitoksemme creightonilaisille, sudburylaisille sekä Pikku-Penagen naapureillemme siitä suuresta yllätyksestä jonka teitte kotiimme, lokakuun 23 pnä. Kiitos lahjoista, rahasta ja runsaasta ruoka- ja kahvipöydästä. Kiitos toimeenpanijoille ja emännille. Kiitos myös niille jotka olivat osaa, mutta eivät voineet saapua. Tämä päivä säilyy kauniina muistona koko loppuelämämme.

Pikku-Penage, lokakuun 23 pnä 1960.

AINI JA NICK

TILATKAA VAPAUS!

LEO'S B/A SERVICE
Kunnostetaan kaikenmallisia autoja. B/A autorenkaita ja välineitä
Puhelin 4-8231
Cumberland ja Munro kat. kulm. Port Arthur Ontario

Bay Fish Market
SUOMALAINEN KALAKAUPPA
289 Bay St. Puhelin DI 4-2832
Port Arthur, Ontario
Tuoretta ja savustettua kalaa, sekä sublakalaa ja silliä.

RAKENNUSKAUSI ALKANUT!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puh. 3-7469
516 Simpson St. Fort William

Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa
LANGILA HARDWARE LTD.
PUHELIN 4-3508
10 Cumberland St. N.
Port Arthur, Ontario

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

MAAILMAN PARHAIMPIA
SONY-merkkisiä
TRANSISTORI-RADIOITA

Vapauden liikkeestä on nyt saatavissa näitä erittäin vähällä paristosähkövoimalla toimivia pienoiskokoisia radioita, jotka soveltuvat erinomaisesti käyttöön matkustaessa, autossa, metsästys- ja kalastusmatkoilla — lyhyesti sanottuna vaikka missä, jossa ei ole saatavissa tavanomaista sähkövirtaa.

Varastossa on seuraavia malleja:

TR-608
3½ tuuman kovaääninen, painaa vain 2 paunaa, toimii 6 kuukaudesta vuoteen 3:lla taskulampun patterilla.
HINTA $49.95
• 6 TRANSISTORIA

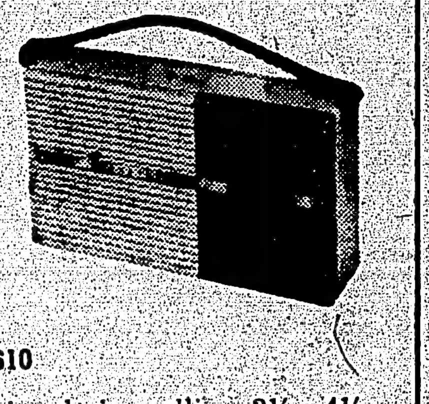

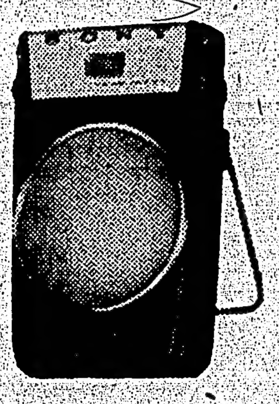

TR-610
Kevein, ohuin malli — 2½ x 4¼ t. Pienin näistä radioista, sopii vaikka paidantaskuun, painaa vain 8 unssia.
HINTA $49.95
• 6 TRANSISTORIA

TR-86
Kevein valmistettu 8 transistorin radio, painaa vain 10 unssia. Kykenee vastaanottamaan kauempanakin olevat asemat.
HINTA $59.95

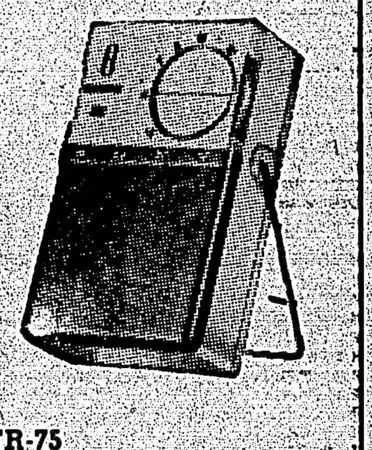

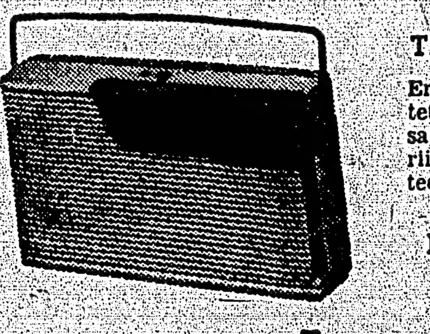

TR-75
Erittäin siro näöltään, varustettu 7 transistorilla. Kolmessa taskulampun patterissa riittää sähkövoima aina vuoteen asti.
HINTA $59.95

TR-710Y

HINTA $79.95
Yksi parhaimmista transistoriradioista. Ottaa vastaan tavallisten aaltopituusasemien lisäksi lyhytaaltoasemia. Mittasuhteiltaan 6⅛ x 3⅛ x 2⅛ t. 8 transistoria, ulosvedettävä antenni.

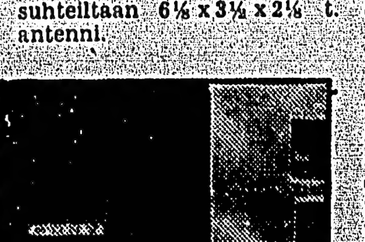

TR-84 HINTA $69.95
Erittäin tehokas radio, jonka ääni on selvä, täyteläinen ja voimakas. Erittäin herkkä vastaanotossa. Mitoiltaan 7¾ x 4⅛ 1 1/16 t. Painaa alle 2 paunaa. Koneistoon sijoitettu antenni. 8 transistoria, toimii 12 kuukautta 3:lla taskulampun patterilla.

NAISTA RADIOISTA VOIDAAN ANTAA 10 PROS. ALENNUS KÄTEISMAKSULLA OSTAJILLE.

Vapaus Publishing Company Limited
100 ELM ST. W. SUDBURY, ONT.